

Minäkö vapaaehtoiseksi? - Selvitys vapaaehtois- toiminnan kehittämiseksi ViaDia Espoo ry:ssä

Jaana Jäntti

Julkaisuvuosi **Laurea**

Laurea-ammattikorkeakoulu

**Minäkö vapaaehtoiseksi? - Selvitys vapaaehtoistoiminnan kehittä-
miseksi ViaDia Espoo ry:ssä**

Jaana Jäntti
Sosionomi amk
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2021

Jaana Jäntti

Minäkö vapaaehtoiseksi? - Selvitys vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi ViaDia Espoo ry:ssä

Vuosi 2021 Sivumäärä 53

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa selvitys, jota voidaan hyödyntää ViaDia Espoo ry:n vapaaehtoistoiminnan vetovoiman ja vapaaehtoisten lukumäärän kasvattamisessa. Erityisesti kohderyhmiksi selvitykseen valittiin sosionomiopiskelijat sekä Espoon Vapaaseurakunnan jäsenet, koska heidät nähtiin aikaisemman kokemuksen perusteella potentiaalisiksi uusiksi vapaaehtoisiksi.

Teoreettinen viitekehys tutkielmassa pohjaa aikaisempaan motivaatiotutkimukseen, itsehallintateoriaan ja vapaaehtoisuuden tutkimukseen. Lisäksi yhtenä teemana on voittoa tavoittelemattoman organisaation markkinointi. Teoriaosuudessa avataan myös vapaaehtoisuuden ja kansalaisyhteiskunnan määritelmiä. Selvitys on tehty kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmin, jossa aineisto kerättiin sähköisten kyselylomakkeiden avulla.

Tulosten perusteella ViaDia Espoon toiminta voi tarjota molempiin kohderyhmiin kuuluville mielekästä ja motivoivaa vapaaehtoistoimintaa. Molemmat kohderyhmät motivoituivat auttamistyöstä ja opiskelijoita motivoi myös vapaaehtoistyön opiskelulle antama hyödyllisyys esimerkiksi opintopistein. Seurakunnan jäsenet toivoivat puolestaan hyvin organisoitua ja johdettua tekemistä, joka ei vaadi liikaa sitoutumista.

Opiskelijat voidaan tavoittaa parhaiten sosiaalisen median tai suoran henkilökohtaisen kontaktin välityksellä. Myös seurakunnan jäsenet seuraavat sosiaalista mediaa viestinnän kanavana, mutta suosituin tapa viestiä vapaaehtoistöistä oli heidän mielestään vapaaehtoisten WhatsApp-ryhmä.

ViaDia Espoon toiminta pohjaa vahvasti vapaaehtoisten työpanokseen. Jotta tämä resurssi säilyy myös tulevaisuudessa riittävänä, tuleekin yhdistyksen panostaa rakentaakseen eri sidosryhmien keskuudessa kuvaa kiinnostavasta, aitoa avustustyötä tekevästä organisaatiosta, joka tekee yhteiskunnallisesti vaikuttavaa työtä kolmannella sektorilla.

Asiasanat: opiskelijat vapaaehtoistyössä, vapaaehtoisten rekrytointi, vapaaehtoistoiminta

Jaana Jäntti

Me as a volunteer? - A study for developing the volunteer work at ViaDia Espoo ry

Year

2021

Pages

53

The aim of this study was to produce a report, which can be used for increasing the attraction in volunteering as well as the number of volunteers at ViaDia Espoo ry. The Bachelor of Social Services students and members of the Espoo Evangelical Free Church were chosen as special target groups in this study because of the potential which had been seen based on the experience.

The theoretical framework in the study was based on previous motivational research, Self-determination Theory (SDT) and voluntary motivation research. In addition to that one theme was the marketing in a non-profit organization. The theoretical part also opens the definitions of volunteering and civil society. The study has been carried out using the methods of quantitative research, in which the data were collected by means of electronic questionnaires.

Based on the results, ViaDia Espoo's operations can offer meaningful and motivating voluntary activities to both target groups. Both target groups are motivated by helping work, and students are also motivated by the usefulness of volunteering for their studies, (for example in terms of credits). The church members, for their part, hope for well-organized and managed activities that don't require too much commitment.

Students can best be reached through social media or direct personal contact. The church members also follow social media as a channel of communication, but the most popular way to communicate about volunteer tasks was, in their opinion, the WhatsApp group of volunteers.

ViaDia Espoo's operations rely very much on the work of volunteers. For this resource to remain adequate in the future, the organization must make a conscious effort to build an image among the various stakeholders in which the association is seen as an interesting, genuinely helpful community that does socially influential work within the third sector.

Keywords: students volunteering, volunteer recruitment, volunteering

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Opinnäytetyön tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymys	7
3	Opinnäytetyön tausta	8
3.1	Kohdeorganisaatio: ViaDia Espoo ry	9
3.2	Diakoniatyö Suomen Vapaakirkon näkökulmasta	10
3.3	Järjestöt palvelujärjestelmän osana	10
3.4	Vapaaehtoistyön määritelmä	11
4	Kansalaisyhteiskunta perustuu vapaaehtoisuuteen	11
5	Eri motivaatiotyypit ja vapaaehtoisuuden timanttimalli	12
5.1	Perustavat psykologiset tarpeemme.....	14
5.2	Johtamisella voidaan tukea sisäistä motivaatiota	15
5.3	Vapaaehtoisuuden timanttimalli	16
6	Nonprofit-organisaation markkinointi	18
6.1	Markkinoinnilla pyritään muutokseen	19
6.2	Toiminnallinen yhteistyö organisaatioiden välillä	21
7	Tutkielman toteutus	22
7.1	Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	22
7.2	Luotettavuus ja eettisyys	24
8	Tulokset	25
8.1	Sosionomiopiskelijoiden suhtautuminen vapaaehtoistyöhön.....	26
8.2	Sosionomiopiskelijoiden tavoittaminen	29
8.3	Espoon vapaaseurakunnan jäsenten suhtautuminen vapaaehtoistyöhön.....	30
8.4	Espoon vapaaseurakunnan jäsenten tavoittaminen	35
9	Johtopäätökset ja kehittämissuhteet	36
9.1	Opiskelijoiden innostaminen ja rekrytointi.....	36
9.2	Seurakunnan jäsenten innostaminen vapaaehtoistyöhön.....	40
10	Pohdinta	42
	Lähteet.....	43
	Kuviot	46
	Taulukot	46
	Liitteet	47

1 Johdanto

Tämän diakonia-avustusjärjestö ViaDia Espoo ry:n vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi tarkoitettu opinnäytetyö on syntynyt ja elänyt erityisen koronapandemiavuoden aallokoissa. Globaali pandemia on synnyttänyt Suomessakin paljon inhimillistä hätää ja monen ihmisen taloudellinen tilanne on vaikeutunut ja esimerkiksi ruoka-avun tarve yhteiskunnassa kasvanut. Poikkeustila kerryttää sellaista sosiaalista velkaa, jota kukaan ei vielä osaa ennustaa. Tulomme tarvitsemaan sen maksamiseen kaikkien siihen kykenevien panosta.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) reagoi keväällä 2020 nopeasti pandemiatilanteeseen ja avasi ylimääräisen avustushaun, jolla pyrittiin vastaamaan poikkeustilanteessa lisääntyneeseen vaikeassa elämäntilanteessa olevien kansalaisten tuen tarpeeseen. Samaan aikaan ViaDia Espoossa oli myös nopeasti reagoitu koronatilanteeseen kasvattamalla ruoka-avun määrää, toisten, paikallisten ruoka-aputoimijoiden sulkiessa oviaan. Yhdistyksessä lähdettiin myös hakemaan STEAlta hanketta, jolla pyrittiin lievittämään koronaepidemian seurauksena olevaa aineellista ja henkistä hätää kehittämällä yhdistyksen vapaaehtoistoimintaa ja hanke toimi yhdistyksessä kesä-joulukuun 2020.

Vapaaehtoistyö on tutkija Anne Birgitta Pessin (2011) mukaan vahva vastuullisuuden areena, jolla on paljon mahdollisuuksia ja potentiaalia edistää yksilöiden ja yhteisöjen hyvää. Se ylläpitää ja edistää toivoa sellaisesta maailmasta, jossa ihmiset vielä kohtaavat, vastaavat toistensa tarpeisiin ja ovat kykeneväisiä sympatiaan. Vapaaehtoistoiminta on myös vastavuoroista - se innostaa, ylläpitää ja laajentaa tätä ominaisuutta meissä ihmisissä.

Suomalaiset ovat kansainvälisesti arvioiden aktiivisia vapaaehtoistoimijoita. *Vapaaehtoistyön tekeminen Suomessa* -tutkimusraportissa (2018) todetaan, että heistä, jotka eivät ole osallistuneet vapaaehtoistoimintaan, yli puolet olisi valmiita lähtemään mukaan, mikäli heitä pyydetäisiin. Samaisen tutkimuksen mukaan opiskelijoista 76 % olisi valmis kokeilemaan vapaaehtoistyötä, mikäli oppilaitos antaisi tehdä sen osana opintoja. (Rahkonen 2018.)

Auttamistyö, jota Espoon ViaDialla on tehty ja edelleen kasvavassa määrin tehdään, edellyttää useiden vapaaehtoisten mukana olemista. STEAn lisähaku vapaaehtoistyön kehittämiseksi tuli yhdistykselle erittäin sopivaan aikaan ja tämän opinnäytetyön tarkoitus oli tuottaa tietoa vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen myös jatkossa.

2 Opinnäytetyön tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymys

ViaDia Espoo ry on kasvava diakonia-avustustyötä tekevä yhdistys Leppävaarassa Espoossa. Yhdistys on perustettu vuonna 2013 ja Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) rahoittaman *Uusin askelin* -hankkeen (2018 - 2020) myötä perustettiin Leppävaaraan matalan kynnyksen kohtaamispaikka sekä työpaja, jonka kautta työ on lähtenyt huomattavaan kasvuun. Hankerahoituksella toimivan yhdistyksen toiminta ei toteudu ilman vapaaehtoisten työpanosta.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa sitä, miten ViaDia Espoon vapaaehtoistoimintaan voisi saada mukaan uusia kiinnostuneita. Mitkä tekijät vaikuttavat motivaatioon ja mikä saa ihmisen kiinnostumaan vapaaehtoistoiminnasta avustusjärjestössä? Millainen viestintä tavoittaa potentiaaliset uudet vapaaehtoiset parhaiten?

Espoon ViaDia ry on tehnyt toimintavuosiensa aikana aktiivista yhteistyötä oppilaitosten ja erityisesti Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa. Eri opintojaksojen puitteissa on yhdistyksessä pidetty muun muassa ryhmätoimintaa sekä diakoniaruokailuiden yhteydessä infonetkiä matalan kynnyksen palveluista ja tarjottu muun muassa verenpaineen mittausta. Ammattikorkeakouluopiskelijoilla on mahdollista saada vapaaehtoistoimintaa sisällytettyä osaksi täydentäviä opintoja. Lisäksi vapaaehtoistoiminta voi tarjota opiskelijoille houkuttelevan mahdollisuuden tutustua kohdeorganisaation kautta esimerkiksi tietyn asiakasryhmän parissa tehtävään auttamistyöhön. Tämä voi auttaa suuntaamaan omia opintoja tai vaikka hakeutumaan kohdeorganisaatioon tai muualle samalla sektorilla harjoittelujaksolle.

Nuoret vapaaehtoistyössä 2018 -tutkimuksen mukaan, naisopiskelijoista jopa 96 % olisi halukkaita kokeilemaan vapaaehtoistyötä osana opintojaan. Yhdistyksen näkökulmasta opiskelijat ovat potentiaalinen vapaaehtoistojien ryhmä, koska heillä on usein edellytyksiä tehdä vapaaehtoistyötä monipuolisesti. Osana opintojaan he voivat suunnitella ja toteuttaa erilaisia ryhmätoimintoja tai tarjota intensiivisempää yksilöllistä tukea jollekin apua tarvitsevalle. Erityisesti sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoilla on myös selkeä motivaatio ja edellytys monesti haastavaankin kohtaamistyöhön.

Asiantuntija Marian Fields (2019) on tarkastellut *Vapaaehtoistyön tekeminen Suomessa 2018* -kyselytutkimuksen aineistoa vapaaehtoistoiminnassa koetun oppimisen näkökulmasta. Aineisto on osoittanut, että vapaaehtoiset kokevat oppineensa selvästi eniten vuorovaikutustaitoja (viestintätilanteita ja ryhmässä toimimista). Lisäksi 40 % vastaajista kertoi oppineensa ongelmanratkaisutaitoja, viestintää tai ohjaamista ja kouluttamista. Keskimäärin opittuja taitoja oli 4,4 taitoa/vapaaehtoinen. Tulosten mukaan oppimista tapahtuu myös eniten organisoidun ja pitkäkestoisen vapaaehtoistoiminnan kautta. Lisäksi korkeakoulutetuilla on muita vahvempi kokemus tämän oppimisen hyödyntämisestä työelämässä.

ViaDia Espoo ry:n toiminta on hallinnollisesti Espoon Vapaaseurakunnan diakoniatyötä. Se on saanut alkunsa seurakunnan sisällä ja esimerkiksi ViaDia Espoon hallituksen jäsenet ovat Espoon Vapaaseurakunnan jäseniä. Vapaaseurakunnan työntekijät ja ViaDian palkattu henkilöstö muodostavat myös kiinteän yhteistyötiimin, joka kokoontuu muun muassa viikoittaisiin tiimipalaverihin. Yhdistyksen ajatuksena on olla kanava seurakunnan sosiaaliselle auttamistyölle ja siihen toivotaan mahdollisimman monen seurakuntalaisenkin lähtevän mukaan. Tällä hetkellä seurakuntalaiset eivät ole ottaneet toimintaa siinä määrin omakseen kuin yhdistyksessä olisi toivottu ja seurakuntalaiset ovatkin yksi vapaaehtoistyön markkinointikohderyhmistä.

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa selvitys, jota voidaan hyödyntää yhdistyksessä tehtävän vapaaehtoistoiminnan vetovoiman ja vapaaehtoisten lukumäärän kasvattamisessa erityisesti opiskelijoiden sekä Espoon Vapaaseurakunnan jäsenten parissa. Lisäksi selvityksessä kartoitetaan niitä markkinointiviestinnän menetelmiä, joilla kohderyhmäläiset parhaiten tavoitettaisiin. Tulokset luovat sitä kautta pohjaa vapaaehtoistyön käytännön kehittämistoimille ja koordinoinnille jatkossa. Tutkimuskysymyksenä onkin, *mitkä tekijät vaikuttavat sosionomiopiskelijoiden ja Espoon Vapaaseurakunnan jäsenten innostumiseen vapaaehtoistoiminnasta ja mitkä markkinointiviestinnän keinot tässä innostamisessa ja rekrytoinnissa parhaiten toimivat.*

3 Opinnäytetyön tausta

ViaDia-liike on Suomen Vapaakirkon arvoihin perustuva valtakunnallinen, 36 paikallisyhdistyksestä muodostuva diakoniatyön verkosto, jonka kattojärjestönä toimii ViaDia ry. Paikallisyhdistykset ovat vapaaseurakuntien alaisia itsenäisiä rekisteröityjä yhdistyksiä, joita johtaa paikallisyhdistyksen oma hallitus. Kansallisen ViaDia ry:n tärkein tehtävä on olla tukemassa ViaDia-paikallisyhdistyksiä tarjoamalla työkaluja ja tukea niin toiminnan perustamisvaiheeseen kuin myös työn ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Paikallisyhdistysten tukemisen lisäksi ViaDia ry rakentaa yhteistyöverkostoja muihin toimijoihin ja pyrkii tekemään ViaDia-työtä valtakunnallisesti näkyväksi. Yhdistys on perustettu vuonna 1936 nimellä Kristillinen raittiusliitto ry. Nykyään yhdistys toimii läheisessä yhteistyössä Suomen Vapaakirkon diakoniatyön kanssa. (ViaDia ry 2021a.)

Yksi tapa, jolla ViaDia ry tukee paikallisyhdistyksissä tehtävää työtä, on vuosittain järjestettävä Lähimmäistyönpäivät-tapahtuma. Tämä kokoontuminen kerää yhteen ViaDia-paikallisyhdistyksissä ja vapaaseurakunnissa diakoniatyötä tekeviä työntekijöitä, vapaaehtoisia sekä muita diakoniatyöstä kiinnostuneita. Tapahtuma tarjoaa kentän toimijoille virkistäytymistä, verkostoitumista ja yhdessäoloa. (ViaDia ry 2021b.)

3.1 Kohdeorganisaatio: ViaDia Espoo ry

ViaDia Espoon tavoitteena on varustaa ja tukea heikoimmassa asemassa olevia henkilöitä pääkaupunkiseudulla. *Uusin Askelin* -hankkeen (STEA 2018 - 2020) ja kohtaamispaikan perustamisen myötä toiminta on kasvanut ja erityisesti ruoka-aputyö laajentunut. Vaikka hyvinvointiyhteiskunnassamme ei esiinnykään absoluuttista köyhyyttä, niin ruokajonot ja niihin vastaava ruoka-aputyö näyttää tulleen jäädäkseen myös Suomeen. Tähän työhön Espossakin vastaa useampi järjestö muun muassa Manna-Apu ry ja Hyvä Arki ry, joiden kanssa ViaDia Espoo tekee läheistä yhteistyötä osana ruoka-apukoordinaatioryhmää. (Vilkama 2021.)

Uusin Askelin -hanke oli suunnattu erityisesti espoolaisten päihde-, rikos- ja vankilataustaisten henkilöiden tukemiseen. Työtapoina hankkeessa olivat muun muassa jalkautuva työ, vertaisryhmä- ja tukihenkilötoiminta sekä kohtaamispaikkatoiminta. Rahoitus oli osa STEAn huono-osaisuuden vähentämisen teemarahoitusta. Hankkeessa on tehty yhteistyötä eri toimijoiden kuten muun muassa Rikosseuraamuslaitoksen ja päihdekuntoutuksen asumisyksiköiden kanssa. (Vilkama 2021.)

ViaDia Espoo on tarjonnut hankkeen kautta yhdyskuntapalvelupaikkoja sekä paikkoja suorittaa koevapautta. Yhdistyksen toiminnassa on tarjolla myös tälle kohderyhmälle työkokeilu tai työharjoittelupaikkoja. Toiminnassa mukana oleville on tarjolla myös palveluihin ohjausta ja sitä kautta tukea uusiin valintoihin elämässä. ViaDiassa ajatuksena on myös tarjota tälle kohderyhmälle mahdollisuus vapaaehtoistyöhön ja päästä sen myötä myös auttamaan muita. Näin rakennetaan polkua palveluiden vastaanottajasta - vapaaehtoiseksi - työkokeilijaksi - palkkatukityöhön ja kenties palkkatyöhön. Kokemukset muuttuvat vertaisuudeksi ja sitä kautta voimavaraksi. Keväällä 2021, tätä selvitystä tehtäessä, yhdistyksessä haetaan uusia hankerahoituksia, jotka selviävät huhtikuussa 2021. Hankesuunnitelmien mukaisesti, aloitettua työtä rikostaustaisten parissa pyritään jatkamaan ja edelleen kehittämään, sekä kohtaamispaikkaa ylläpitämään. Yhdistys on saanut työhönsä avustusta myös muun muassa Espoon kaupungilta. (Vilkama 2021.)

ViaDia Espoo ry järjestää toimintaa myös yhden vanhemman perheiden arjen tukemiseksi ja maahanmuuttajien kotoutumisen tukemiseksi. Kaikille avoimen olohuonekahvilatoiminnan lisäksi matalankynnyksen kohtaamispaikassa järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa EU-ruoanjakotilaisuus. Varsinaisten kohderyhmien lisäksi, matalan kynnyksen kohtaamispaikka tavoittaa muun muassa paikallisia ikäihmisiä, mielenterveyskuntoutujia tai muuten itsensä yksinäiseksi kokevia. Yhdistyksessä on työskennellyt hanketyöntekijöiden lisäksi lukuisa joukko vapaaehtoisia, työkokeilijoita, työharjoittelijoita sekä yhdyskuntapalvelua tai koevapautta suorittavia. (Vilkama 2021.)

3.2 Diakoniatyö Suomen Vapaakirkon näkökulmasta

Suomen Vapaakirkko on 120-vuotias Suomessa syntynyt luterilaisesta kirkosta itsenäistynyt herätysliike, jolla on sata seurakuntaa ympäri Suomea. Jäsenmäärä Suomen Vapaakirkossa on yli 15 000 (vuonna 2016). Palkattua henkilökuntaa seurakunnissa on vähän ja toiminta rakentuukin valtaosin maallikkojäsenten työpanoksesta. (Suomen Vapaakirkko 2021a.)

Vapaakirkollisuus korostaa henkilökohtaista uskoa Kristukseen ja halua elää häntä seuraten ja siihen on aina kuulunut myös toiminta kristillisen vakaumuksen pohjalta. Se on vaikuttamista osaltaan myös ympäröivään yhteiskuntaan ja lähiyhteisöön edesauttaen näin ihmisoikeuksia kunnioittavaa ja oikeudenmukaisuuteen pyrkivää yhteiskuntaa. Siinä luonnollinen osa on myös huomioida vähäosaiset ja syrjäytyneet. (Suomen Vapaakirkko 2021a.)

Jo Vapaakirkon alkuvuosina tämä sosiaaliskristillinen auttamistyö näkyi kirkon toiminnassa lapsille ja prostituoiduille perustettuina hoito- ja turvakoteina sekä kansankeittiöinä ja yömajoina. (Suomen Vapaakirkko 2021b.) Diakoniatyön merkitys niin evankelisluterilaisessa kuin myös Suomen Vapaakirkossa perustuu Raamatun opetuksiin, joista erityisesti Luukkaan evankeliumin kertomus laupiaasta samarialaisesta on hyvä esimerkki. Hyvinvointivaltiossa ei tänä päivänä juurikaan ole ihmisiä, jotka eivät saisi lainkaan apua. Diakonian tehtävää voidaankin tarkastella siitä näkökulmasta, että keiden hätä on suurin tai ketkä eivät saa apua riittävästi. (Helin, Hiilamo & Jokela 2010.)

3.3 Järjestöt palvelujärjestelmän osana

Suomessa on yli 11 000 sosiaali- ja terveysalan järjestöä, joista runsas 200 on valtakunnallisia yhdistyksiä. Jäseninä näihin järjestöihin kuuluu 1,3 miljoonaa suomalaista. Vapaaehtoisina toimii vuosittain 500 000 ihmistä ja heidän panoksensa vastaa 21 000 henkilötyövuotta. Suuri osa näistä yhdistyksistä on vapaaehtoistyöhön pohjaavia pienehköjä paikallisia yhdistyksiä. Toisaalta Suomessa työskentelee sosiaali- ja terveysjärjestöissä noin 50 000 palkattua henkilöä ja osalla järjestöistä on miljooniin yltävä budjetti. (SOSTE 2021a; SOSTE 2021b.)

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan päämääränä on jonkin erityisryhmän fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tukeminen. (SOSTE 2021a.) Järjestöt pyrkivät edistämään hyvinvointia ja terveyttä erilaisissa elämäntilanteissa kasvokkain, verkossa ja puhelimitse. Ne osallistavat toiminnallaan myös syrjäytymisvaarassa olevia ihmisiä ja vahvistavat erityisryhmiin kuuluvien toimintakykyä. Järjestöissä on myös asiantuntijuutta kohderyhmän arjesta, ja ne tuottavat tietoa kansalaisten tarpeista. (SOSTE 2021b.)

Vapaaehtoistoiminta näissä järjestöissä on hyvin keskeistä ja noin neljä viidestä yhdistyksestä toimii pelkin vapaaehtoisvoimin. Valtakunnallisista järjestöistä 65 % pitää vapaaehtoisten työpanosta toiminnassaan suurena ja paikallisyhdistyksissä sitä mieltä ollaan jopa 74 %:ssa

yhdistyksistä. Vuonna 2020 vapaaehtoisten määrästä oli huolestunut 58 % paikallisyhdistyksistä ja vaikka vapaaehtoistoiminnan ja vapaaehtoisten tarve vaikuttaa vain kasvavan, eivät vapaaehtoiset ja heitä tarvitsevat yhdistykset kuitenkaan aina kohtaa toisiaan. Joskus vapaaehtoisten löytymisen ongelmat voivat johtaa jopa yhdistyksen toiminnan loppumiseen. Viimeisen kymmenen vuoden aikana 40 % purkautuneista sosiaali- ja terveysalan yhdistyksistä kertoo vapaaehtoisten saamisen vaikeuksien vaikuttaneen joko paljon tai erittäin paljon purkautumispäätökseen. (SOSTE 2021c.)

3.4 Vapaaehtoistyön määritelmä

Vapaaehtoisuus määritellään toiminnaksi itselle tärkeäksi koetun asian puolesta. Se määritellään myös maailman muuttamiseksi ja ympärillämme oleviin epäkohtiin puuttumiseksi. Vapaaehtoistoiminta on halua toimia tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin tehden hyvää lähellä tai kaukana. Se on palkatonta ja perustuu toimijan omaan vapaaseen tahtoon ja valintaan. Se minkä eteen haluaa toimia, on jokaisen oma valinta. (Kansalaisareena ry 2020.)

Yhteiskunnassa tarjolla olevissa palveluissa vapaaehtoistoiminta ei korvaa palkkatyötä, vaan vapaaehtoiset täydentävät työtä omalla panoksellaan. Se onkin hyvin arvokasta sekä yksilöille että yhteiskunnalle. Se luo yhteiskunnallisesti vahvaa luottamusta ja sosiaalista pääomaa, jota tarvitaan myös taloudelliseen kehitykseen. Vapaaehtoistyöhön voi osallistua kuka tahansa, omien kykyjensä, aikataulujensa ja voimavarojensa mukaisesti. Vapaaehtoisuus on kaksisuuntainen prosessi, jossa toiminnasta molemmat osapuolet voivat hyötyä sekä tekijä että toiminnan kohde. (Kansalaisareena ry 2020.)

4 Kansalaisyhteiskunta perustuu vapaaehtoisuuteen

Kansalaisyhteiskunta on yhteiskunnallisen elämän kenttä, jossa eri kansalaisryhmät ja yksilöt toimivat julkisesti ja vapaaehtoisesti arvojensa, päämääriensä ja intressiensä pohjalta (Ruuskanen ym. 2020, 18). Kansalaistoiminnan tutkijan Aaro Harjun (2021) mukaan kansalaisyhteiskunta rakentuu kansalaisten omaehtoisesta toiminnasta, joka rakentaa yhteistä hyvää. Kansalaisyhteiskunnassa osallistujat määrittelevät itse, mitä ja miten he haluavat tehdä, ja järjestävät vapaaehtoisesti palveluja ja toimintaa itselleen ja muille. Keskeistä siinä kuitenkin on sen suuntautuminen yleiseen hyvään ja siihen liittyä olennaisesti yhteisöllisyys.

Suomalaisessa yhteiskunnassa on totuttu jakamaan toimijat kolmeen sektoriin: julkiseen, yksityiseen ja kolmanteen eli vapaaehtoissektoriin. Julkiseen sektoriin kuuluvat valtio ja kunnat ja yksityisen sektorin muodostavat yritykset. Kolmas sektori onkin käsittänyt tämän kansalaisyhteiskunnan, joka toimii julkisen sektorin ja yksityisen sektorin vastapainona ja täydentäjänä. (Ruuskanen ym. 2020, 18.) Suomessa kansalaisyhteiskuntaan lasketaan kuuluvan

ammattiyhdistystoiminta, järjestötoiminta, osuustoiminta, puoluetoiminta, säätiöt, uskonnolliset yhdyskunnat, vapaakansalaistoiminta sekä vapaa sivistystyö. (Harju 2021.)

Uudet teknologiat ovat mahdollistaneet myös kansalaistoiminnan organisoitumisen verkostomaisesti ja ilman yhdistystoiminnan hallinnollisia vaatimuksia. (Ruuskanen ym. 2020, 18.) Onkin alettu puhumaan ”neljännestä sektorista”, joka ei ole sitoutunut muodollisiin organisaatioihin. Neljännellä sektorilla ihmiset kohtaavat samanmielisiä sosiaalisessa mediassa ja tarttuvat toimeen. Tyypillistä toimintaa ovat kaupunkiaktivismi ravintola- ja kirppispäivineen sekä sosiaalisen median kierrätysryhmät ja turvapaikanhakijoiden kotimajoitusverkosto. (Talvela 2021.)

Kansalaisyhteiskunnan toimintoihin osallistutaan, koska ihmiset haluavat osallistua, oppia, auttaa ja vaikuttaa yhteisiin asioihin. Toiminnalla ei tavoitella voittoa ja osallistujat määrittelevät itse sen ovatko he mukana, minkä vuoksi ja millä tavalla. Kansalaistoiminta tarjoaa vastapainoa työelämälle, luo erilaista sisältöä elämään, antaa uusia ystäviä ja on vähentämässä yksinäisyyttä. Kansalaisyhteiskunnan ideologinen perusta on yleishyödyllisyys ja sen vuoksi toimijoiden on myös mahdollista saada julkista taloudellista tukea. (Harju 2021.)

Kansalaisyhteiskunnassa myös yhdistyy maallikoiden ja ammattilaisten tietotaito. Siinä kokemuksellinen ja ammatillinen tieto täydentävät toisiaan ja kun sitä eivät rasita viralliset velvoitteet, voi aikaa jäädä enemmän myös luovuudelle. Kansalaisyhteiskunnan piirissä onkin syntynyt monia käyttökelpoisia toimintoja ja toimintatapoja, jotka ovat myöhemmin siirtyneet yrityksiin tai julkisen sektorin hoidettaviksi. (Harju 2021.) Viimeisen parin vuosikymmenen aikana suomalaisen järjestötyön kehitystä on leimannut palkatun työn lisääntyminen, ja työnantajina toimivia järjestöjen määrä onkin tuplaantunut 1990-luvun alusta tähän päivään. (Ruuskanen ym. 2020.)

Suomessa valtiovalta on perinteisesti säädellyt kohtuullisen vähän kansalaisyhteiskunnan toimintaa, mutta se on viime vuosikymmenien aikana muuttunut. Erilaiset projektiavustukset ovat lisääntyneet valtion yleisavustusten rinnalla ja myös viranomaisohjausta on lisätty muun muassa vapaan sivistystyön piirissä. Edelleen toiminnan itsemääräämisoikeus on Suomessa vahvaa. (Harju 2021.) Koska yhteiskunta muuttuu ja kansalaistoiminta sekä siihen osallistuminen muuttavat muotoaan, on oikeusministeriön työryhmä (2019 - 2021) miettinyt keinoja, joilla yhdistyslakia voitaisiin muuttaa ja vapaata kansalaistoimintaa voitaisiin helpottaa (Talvela 2021; Oikeusministeriö 2021).

5 Eri motivaatiotyypit ja vapaaehtoismotivaation timanttimalli

Vapaaehtoistyöstä puhuttaessa, joudutaan väistämättä pohtimaan: Mikä ihmistä motivoi tekemään jotain, mistä ei saa vastineeksi palkkaa. Frank Martela ja Karoliina Jarenko (2014, 13)

ovat kirjoittaneet motivaatiosta ja itseohjautuvuusteoriasta Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisussa 3/2014. Itseohjautuvuusteoriassa ihminen nähdään toiminnallisena olentona, joka aktiivisesti hakeutuu toimimaan itseään kiinnostavien ja hänelle merkittävien asioiden pariin. Siinä on keskeistä ajatus, että ulkoiset palkkiot eivät lisääkään aina ihmisen motivaatiota, vaan voivat pahimmassa tapauksessa viedä fokuksen pois itse tekemisestä ja sen aiheuttamasta luontaisesta nautinnosta, jota innostuneet ihmiset kokevat.

Rochesterin yliopiston psykologian laitoksen professoreiden Edward L. Decin ja Richard M. Ryanin nuorina jatko-opiskelijoina ja tutkijoina jo 1970-luvulla määrittelemä itseohjautuvuusteoria (Self-determination Theory, SDT) sisältää ajatuksen, että ihmiseen vaikuttavan motivaation tyyppi on sen määrää keskeisemmässä asemassa puhuttaessa yksilön psykologisesta terveydestä ja hyvinvoinnista, tehokkaasta suorituskyvystä, luovasta ongelmanratkaisusta tai syvästä ja käsitteellisestä oppimisesta. Rungas jatkotutkimus aiheesta on myös tukenut tätä heidän teoriaansa. (Deci & Ryan 2008.)

Viitaten Deci & Ryanin tutkimuksiin Martela ja Jarenko erottelevat kaksi motivaatiotyyppiä toisistaan, sisäisen ja ulkoisen motivaation. Ulkoisen motivaation synnyttämä toiminta on reaktiivista, uhkiin vastaamista ja selviytymiseen tähtäämistä. Tekeminen toimii välineenä jonkin ulkoisen päämäärän saavuttamiseksi ja itse toiminta voi tuntua hyvinkin pakonomaiselta. Ulkoisessa motivaatiossa ihminen joutuu ponnistelemaan siinä, että saa tartuttua meneillään olevaan asiaan ja tämä viekin yksilön henkisiä voimavaroja. Liikkeelle lähtemiseen vaikuttaa aina joko positiivinen tai negatiivinen yllyke, keppi tai porkkana. (Jarenko & Martela 2014, 14.)

Sisäinen motivaatio on puolestaan proaktiivista ja ihminen hakeutuukin itse aktiivisesti tekemään häntä innostavia asioita. Sisäisessä motivaatiossa tehtävä itsessään houkuttelee yksilöä puoleensa, ilman ulkoista palkkiota. Ihminen haluaa luontaisesti tehdä toimintoja, joihin on sisäisesti motivoitunut, eikä hän tällöin joudu pakottamaan itseään, vaan energia virtaa luontaisesti. Tämänkaltaisen tekeminen ei myöskään kuormita ihmistä samalla tavoin kuin ulkoisesta motivaatiosta lähtöisin oleva toiminta. Viitaten vielä Decin & Ryanin tutkimukseen (2000) tarkentavat Jarenko ja Martela (2014, 14) sisäisen motivaation kahteen erilaiseen muotoon, sisäsyntyiseen ja sisäistettyyn. Kun motivaatio on sisäsyntyistä, on tekeminen itsessään nautinnollista. Sisäistetyssä motivaatiossa puolestaan tekeminen liittyy toimintaan, jossa on itselle tärkeät arvot ja päämäärät.

Kysymys erilaisista motivaation lajeista ja niiden vaikutuksista on erittäin oleellista pohdittaessa vapaaehtoistoimintaan ja kansalaisyhteiskuntaan osallistumista. Näitä toimintoja tulisikin tarkastella siitä näkökulmasta, miten ne voivat tukea ihmisten omaehtoisuutta, kyvykkyyttä ja yhteisöllisyyttä. Ymmärryksellä, ja sitä kautta oikeilla toimenpiteillä, on mahdollista lisätä

ihmisten kiinnostusta erilaisiin paikallisiin tai kansallisiin yhteiskunnallisiin prosesseihin. (Jarenko & Martela 2014.)

5.1 Perustavat psykologiset tarpeemme

Decin ja Ryanin Itseohjautuvuusteorian mukaisesti ihmisillä on kolme perustavaa psykologista tarvetta, jotka ovat erityisessä asemassa henkilön hyvinvoinnin, motivaation ja henkisen kasvun näkökulmasta. Nämä tarpeet ovat omaehtoisuus (autonomy), kyvykkyys (competence) ja yhteisöllisyys (relatedness). (Jarenko & Martela 2014.) Tutkija Lauri Järvillehto (2013, 27 - 28) kuvaa näitä ”kutsumuksen tukipilareita” nimellä vapaus, virtaus ja vastuu. Vapaus nousee siitä, että toimii itse ylimpänä auktoriteettina. Vastuu tarkoittaa taas sitä, että toiminta hyödyttää myös aidosti toisia ihmisiä, ei siis pyöritä vain oman navan ympärillä. Virtaus on flowta, tekemisen tilaa, jossa ihminen pääsee aidosti toteuttamaan itseään.

Omaehtoisuus (autonomia) tarkoittaa sitä, että ihminen pystyy itse päättämään tekemisistään ja perustuu näin ollen vahvasti toiminnan- ja valinnanvapauteen. Tällaisessa tapauksessa motivaatio tiettyyn toimintaan lähtee yksilön sisältä ja sitä kautta hän kokee asian omakseen. Tällöin yksilö voi nauttia itse tekemisestä, eikä hänen toimintaansa motivoi ulkoiset palkkiot. Tutkimukset osoittavatkin, että omaehtoisuudella on kytkös innostuneisuuteen ja korkeampaan tuottavuuteen. Ihmisen on luonnostaan vaikeampaa innostua sellaisesta toiminnasta, johon hänet pakotetaan. Johtamisen näkökulmasta innostus työhön on valitettavan helppoa tuottaa erilaisella kontrollilla osoittavilla toimilla. (Jarenko & Martela 2014.)

Järvillehto (2013, 28 - 30) kuvaa tätä omaehtoisuutta termillä vapaus ja toteaa, että nykyinen liberaalidemokraattinen yhteiskuntamme tarjoaa aikalaisilleen historian vapaimman yhteisön. Vaikka yhteiskuntamme hyvinvointi on talouskasvun myötä noussut, ei se valitettavasti ole kuitenkaan lisännyt onnellisuutta samassa suhteessa. Järvillehto toteaaakin, että vapautta on kahdenlaista, perinteisesti ajateltua ulkoisten tekijöiden suomaan vapautta sekä sisäisesti määrittynyttä vapautta. Ulkoisesti määrittyneen vapauden lähtökohtia ovat resurssit, kuten riittävä taloudellinen tilanne, riittävästi aikaa toteuttaa omia intressejä sekä sosiaalista verkostoa kaiken mukavan toteuttamiseen.

Sisäisesti määrittyneen vapauden toteutuminen ei puolestaan edellytä välttämättä näitä ulkoisia resursseja, vaan pohjautuu itsetuntemukseen ja asennoitumiseen; vaikka olosuhteet olisivat kuinka rajoittavat tahansa, voimme toteuttaa omia arvojamme niissä olosuhteissa, jotka meille ovat suotuja. Vapautta on näin ollen oltava, jotta innostus pääsee syttymään. Täytyy myös olla ymmärrystä siitä, mikä oma intohimo on. (Järvillehto 2013, 32 - 33.)

Kyvykkyyttä Järvillehto (2013, 34) rinnastaa virtaukseen; kun ihminen kokee tekevänsä sellaista, jonka osaa, tuottaa se hänelle hyvää oloa. Yksi tärkeimpiä motivaatiotekijöitä onkin juuri osaaminen. Virtauskokemus (flow) tuottaa tekijässä läsnäoloa käsillä olevalle tehtävälle

ja tällaisessa tilassa, myös tapahtuu parhaimmin uuden oppimista. Virtauskokemus edellyttää kuitenkin tunnetta siitä, että osaa asian suvereenisti ja saa tulosta aikaan. Motivaatioomme vaikuttaa se, että tekemisemme on meille sopivan haastavaa, ei liian vaativaa tai liian yksinkertaista. Jos haastetta on liian vähän, ihminen tylsistyy, mutta jos tehtävä on pitkäkestoisemmin liian haastava, se vaikuttaa heikentäen sisäistä motivaatiotamme. (Jarenko & Martela 2014.)

Myös yhteisöllisyys nousee perustarpeistamme. Järvillehto (2013, 36 - 37) rinnastaa tämän vastuuseen, jossa ilmenee yhteys toisiin ihmisiin ja eettisesti kestävä toiminta. Viime vuosien psykologinen tutkimus osoittaa, että ihminen ei ole eristetty yksilö, vaan persoona syntyy vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Ihminen ei selviä pitkään ilman kosketusta toisiin ihmisiin ja ympäristöön. Vastuu tarkoittaakin kutsumuksellisessa työssä Järvillehdon mukaan sitä, että sen lisäksi, että mietimme mitä haluamme tehdä, mietimme, mitä iloa ja hyötyä siitä on toisille.

5.2 Johtamisella voidaan tukea sisäistä motivaatiota

Kun puhutaan vapaaehtoistyön johtamisesta, voidaan sitä pelkistetysti ajatella vapaaehtoisten motivoinniksi. Kun perinteisissä liike-elämän johtamisen teorioissa ajatellaan johtaminen esimiehen ja alaisen välisenä vaihtokauppana, jossa motivaationa toimii lähinnä palkka, on tuoreempi tutkimus osoittanut, että ihmiset motivoituvatkin paremmin tavoittelemaan yhteistä etua kuin omaa hyötyä. Näin ollen johtaminenkin on enemmän kysymystä siitä, miten osaamme muotoilla yhteiset tavoitteemme. (Kuuluvainen 2015, 45.)

Työpaikoilla ja organisaatioissa on mahdollista tukea ihmisiä tunnistamaan ja vahvistamaan sisäistä motivaatiotaan. Kaikkein tärkeintä siinä työssä on ihmisen autonomian tukeminen, taitojen kehittymisen vahvistaminen ja yhteisen mission, eli toiminnan merkityksen selkiyttäminen. Johtamisnäkökulmasta aihetta voidaankin tarkastella edellä mainittuihin psykologisiin perustarpeisiin liittyvien vapaus-, virtaus- ja vastuukäsitteiden kautta. Sisäisen motivaation johtamisen tavoitteena on tukea ihmistä löytämään omat vahvuutensa ja kannustaa häntä käyttämään niitä organisaation yhteisten päämäärien tavoittelussa. Johtamisessa onkin tärkeää ymmärtää tasapaino siinä, milloin tulee ohjata ja milloin jättää ohjaamatta. Jos organisaatiossa vähennetään ihmisen mahdollisuuksia tehdä omia valintoja ja sitä kautta rajataan hänen vapauttaan ja vastuutaan, tullaan samalla heikentäneeksi sisäistä motivaatiota. Sitä vastoin taas vapauden, virtauksen ja vastuun luominen ympäristöön lisää sisäisen motivaation kukoistamista. (Jarenko & Martela 2014, 36.)

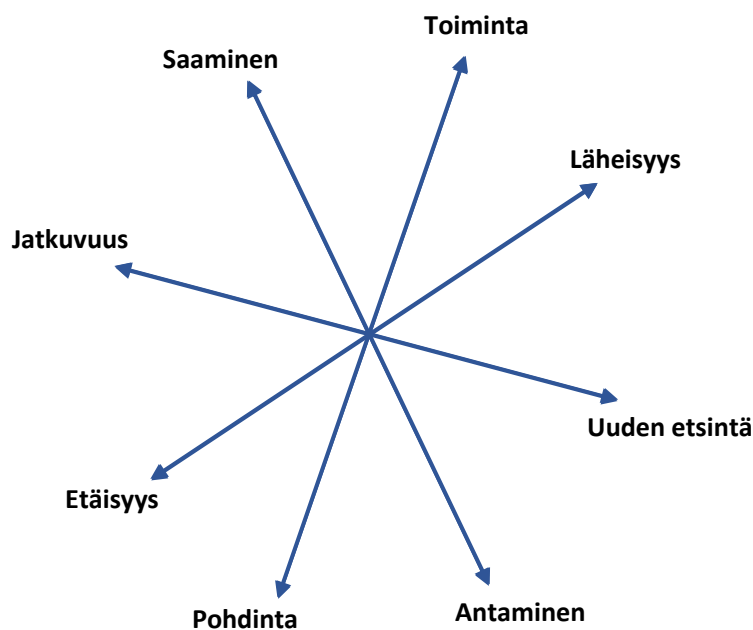
Vapaaehtoistyön johtajan tärkein tehtävä on ihmisiin vaikuttaminen ja inspiroiminen. Se lähtee yhteisen vision luomisesta ja viestinnästä. Organisaation vahvan vision tarkoitus on luoda kokemus siitä, että kaikki ovat tekemässä merkittäviä asioita, joilla tähdätään tärkeisiin

päämääriin. Näin kasvatetaan sellaista me-henkeä, joka innostaa ja sitouttaa vapaaehtoisia toimintaan. Tätä kautta syntyy myös organisaation identiteetti. Vapaaehtoistyön johtamisessa onkin näin ollen tärkeää tunkea organisaatiokulttuuri ja ymmärtää vapaaehtoistyön motiiveja. Sitä kautta pystytään vapaaehtoistoimintaa suunnittelemaan ja luomaan ryhmäidentiteettiä. (Kuuluvainen 2015, 9.)

Motivaatiosta ja vapaaehtoistyön johtamisesta puhuttaessa, tulee siis ottaa huomioon, että ulkoiset kannustimet ovat auttamatta heikompia kuin sisäiset. Toisaalta ne voivat konkretisoida hyviä tuloksia ja sitä kautta lisätä kokemusta kyvykkyydestä. Tällöin huomioimiseksi riittää usein kuitenkin palkitsemisen sijaan pelkkä hyvien suoritusten huomioiminen. (Jarenko & Martela 2014, 51) Palkitsemisjärjestelmien sijaan tärkeämpää onkin luoda yhteisö, jossa yksilöllä on mahdollisuus sopiviin haasteisiin, organisaation ja oman toimenkuvan kehittämiseen sekä uuden oppimiseen ja henkilökohtaiseen kasvuun. (Kuuluvainen 2015, 48.)

5.3 Vapaaehtoisuuden motivaation timanttimalli

Tutkija Anne Birgitta Young (myöh. Pessi) on lähtenyt hakemaan vastausta kysymykseen: Mistä vapaaehtoisuuden motivaatio kokonaisuudessaan koostuu, kun sitä lähestytään kokonaisvaltaisena monipuolisena ilmiönä? Tutkimuksen aiheesta hän toteutti Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tai sen kirkollisten yhdistysten piirissä toimivien vapaaehtoisten parissa ja tämän tutkimuksen tuotoksena, hän on hahmottanut neljä vapaaehtoisuuden motivaation ulottuvuutta; saaminen - antaminen, toiminta - pohdinta, läheisyys - etäisyys, jatkuvuus - uuden etsintä (Kuvio 1). (Young 2005, 106 - 107.)

Kuvio 1: Vapaaehtoisuuden motivaation timanttimalin (Young 2005, 107)

Young (2005, 108) havaitsi, että nämä neljä ulottuvuutta, joita yllä olevassa kuvassa kuvataan kaksisuuntaisilla nuolilla, muodostavat yhdessä mallin, jossa oikealle osoittavat nuolet kuvaavat vapaaehtoistoimijuuden ulospäin suuntautuneisuutta (itsestä pois päin) ja vasemmalle osoittavat nuolet puolestaan kuvaavat enemmän motivaatiotekijöitä, jotka kohdistuvat vapaaehtoistoimijaa itseään kohtaan. Ulospäin suuntaavat nuolet kuvaavatkin Youngin mukaan toimijuutta kohti sosiaalisia piirejä, toimintoja ja antamista toisille, kun taas vasemmalle osoittavat ääripäät kuvaavat vapaaehtoisen sisäisiä pohdiskeluja ja mietiskelyjä, itselle tuttuun teemojen jatkumista, itselle saamista ja etäisyyttä toisista. Näille akseleille Young (2005, 107) pystyi sijoittamaan tutkimuksessaan esiin tulleet 767 motivaation eri elementtiä.

Eri motivaatioelementtejä ryhmitellessään noin kolmannes niistä sijoittui Youngin (2005, 109 - 110) tutkimuksessa akselille *saaminen - antaminen*. Tulosten limittyminen myös akselin eri ääripäihin, osoittaa Youngin mukaan tutun ajatuksen: ”antaessaan saa”. Saamiseen vapaaehtoistyö tarjoaakin mahdollisuuksia itsensä toteuttamisella (itseilmaisu, hengellisyys, henkilökohtainen kiinnostus, lahjakkuus, kyvykkyys ja luovuus), henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistämällä (ilon kokemus, rohkeus, mielenrauha, lohdutus ja tuen saaminen, mukava olo) sekä fyysisellä aktiivisuudella lisäten toimijan energisyyttä ja vireyttä. Haastatellut kuvasivat myös saaneensa niin sanottuja emotionaalisia palkintoja ja turvallisuuden tunnetta vapaaehtoistoinnasta ja jotkut kokivat vapaaehtoistoinnin osana omaa henkistä kasvuaan.

Antamiseen liittyviä motivaatioteemoja, joita tutkimuksessa nousi esiin, oli muun muassa vastaanottaminen autettavien erityistarpeisiin (vanhukset, syrjäytymisvaarassa olevat, nuoret), halu auttaa, altruistinen luonteenpiirre (vapaaehtoistoiminta on itselle luonnollinen tapa elää), esimerkin näyttäminen ja auttamishalun levittäminen. Tämän lisäksi haluttiin myös tarjota vastavuoroista tukea antamalla aikaa ja empatiaa toisille sekä jakamalla myös omista elämäkokemuksistaan. (Young 2005, 110 - 111.)

Jatkuvuuden ja uuden etsinnän akselille Young (2005, 112 - 113) löysi motivaatioelementtejä, jotka kattoivat 10 % koko käytetyn aineiston elementeistä. Vapaaehtoiset, joita motivoi jatkuvuuden elementti kuvasivat motivoiviksi tekijöiksi muun muassa toiminnan tai aihepiirin tuttuuden, aikaisemmat positiiviset vapaaehtoiskokemukset ja oman elämänsä (esimerkiksi vanhempien mallin). Motivaatio voi syntyä myös tarpeesta toteuttaa omaa identiteettiä tai esimerkiksi empaattista luonnetta. Jotkut kokivat vetoa vapaaehtoistoimintaan myös palkkatyön korvikkeena tai sen jatkeena. Tämän motivaatioulottuvuuden toisessa päässä oleva uuden etsinnän ääripää, koettiin myös motivoivana, kun vapaaehtoistoiminta tarjosi toimintaa uuden ja mielenkiintoisen asian parissa tai vastapainoa omaan elämäntilanteeseen. Toiminta saattoi motivoida myös tarjoamalla laajempaa elämämpiiriä uusien harrastusten, kokemusten tai elämänlaadun kautta. Myös uuden oppiminen ja sitä kautta mahdollisuus henkilökohtaiseen muutokseen, voi toimia motivaatiotekijänä.

Sosiaalisten kontaktien merkityksen vahvuus nousi esiin etäisyys-läheisyysulottuvuutta tutkittaessa. (Young 2005, 113 - 115.)

Vapaaehtoistoiminta koetaan kokonaisuudessaan hyvin sosiaalisena ilmiönä, jossa vuorovaikutus niin vapaaehtoisten kesken kuin myös työntekijöiden ja asiakkaiden suuntaan painottuu. Uusien ihmisten tapaaminen ja ryhmään kuuluminen ovat tekijöitä, jotka motivoivat jo vapaaehtoistoiminnan aloittamiseen. Toiminnassa on myös tärkeitä kokea tulevansa hyväksytyksi ja siihen auttoi erityisesti ryhmähenki, inhimillisen kohtaamisen kokemukset sekä jaettu huumori. Joitain vapaaehtoisia motivoivat etäisyyden ääripäähän sijoittuvat teemat. Tällaisia ovat joustavuus, jossa itse voi asettaa rajoja mukana olemiselle, sekä epäbyrokraattinen ilmapiiri. Joku voi kokea tärkeäksi myös mahdollisuuden etäisyyden säätelyn toisiin ihmisiin muun muassa sen kautta, ettei tarvitse kantaa vastuuta tai sitoutua enemmän kuin kokee hyväksi.

Vapaaehtoistoiminnassa viehättää usein toiminnallisuus, mutta viimeinen ulottuvuus *pohdinta-toiminta* osoittaa, että vapaaehtoistoimintaan ei motivoi pelkästään tekeminen. Pohdinnan ääripäässä näkyvät niin vapaaehtoistoiminnan arvot, roolimallit (esimerkiksi Äiti Teresa, Jeesus), oma henkinen tai hengellinen kasvu kuin myös omien elämänhaasteiden läpikäyminen. Nämä pohdinnan ja toiminnan ääripäät osoittavat myös päällekkäisyyttä ja vuorovaikutusta siinä, että vapaaehtoistoiminta mahdollistaa omien arvojen toteuttamisen toiminnassa. Toiminnan mahdollisuus vastaa myös tarpeeseen täyttää vapaata aikaa esimerkiksi eläkkeelle jäätyä. Toiminnallisuudessa koetaan motivoivaksi myös tapa, jolla vapaaehtoistyö organisoidaan. Toisia myös viehättää toiminnan spontaani luonne kuin taas toisia puolestaan säännöllisyys ja säännönmukaisuus. (Young 2005, 116 - 117.)

6 Nonprofit-organisaation markkinointi

Ihmisillä voi olla hyvinkin voimakkaita mielikuvia organisaatioista, joista heillä ei ole omia henkilökohtaisia kokemuksia. Näitä mielikuvia luovat muun muassa media, kuulopuheet sekä ihmisten yleiset mielikuvat. Mielikuviin vaikuttavat lisäksi asenteet ja ennakkoluulot, arvot ja arvostukset, uskomukset, tiedot ja havainnot. (Vuokko 2009, 200 - 201.)

Mielikuvien merkitys kasvaa koko ajan ja se vaikuttaa moneen asiaan organisaatiossa. Se vaikuttaa siihen, mitä organisaatiosta puhutaan tai kuvitellaan, halutaanko sitä kuunnella ja tukea tai halutaanko sen etuja ajaa. Se vaikuttaa myös siihen halutaanko sitä kokeilla tai siihen edes ottaa yhteyttä. Siitä riippuu myös se, että halutaanko sitä suositella tai siihen sitoutua. (Vuokko 2009, 193-194.) Nämä kaikki ovat oleellisia asioita ajateltaessa vapaaehtoisten rekrytointia tai vapaaehtoistyön kehittämistä ja koordinoimista. Vaikka käsitykset usein voivat olla varsin vakiintuneita, voidaan niihin kuitenkin toiminnalla vaikuttaa (Vuokko 2009, 201).

Voittoa tavoittelemattomien, nonprofit-organisaatioiden, onkin siis tärkeitä huolehtia siitä mielikuvasta, joka sen eri sidosryhmille siitä muodostuu. Hyvä mielikuva vaikuttaa suoraan organisaation resursseihin, esimerkiksi henkilökunnan tai vapaaehtoisten rekrytointiin, ulkopuolisten rahoittajien päätöksiin, yhteistyökumppaneihin sekä sitä kautta toiminnan laatuun. (Vuokko 2009, 194 - 196.)

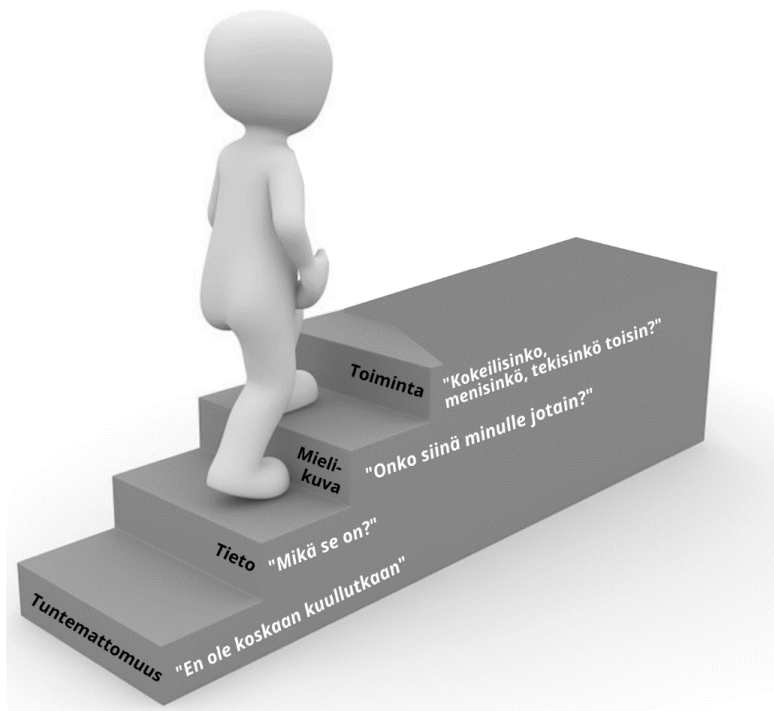
Organisaation imagoon voidaan vaikuttaa sekä toiminnalla että viestinnällä. Kumpikaan ei yksinään riitä ja viestinnän on myös vastattava olemassa olevaa toimintaa. Niiden on luotava samanlaista mielikuvaa organisaatiosta. Imagon kehittämistyön on myös lähdettävä organisaation sisältä. Tulee pohtia organisaation toiminnan ja viestinnän kehittämiskohtia ja myös päättää millaisen perusimagon se haluaa itsestään luoda. Tavoitteelliseen imagon kehittämiseen kuuluu nykytilan analyysi, tavoitteiden määrittely, organisaation sisäisen ja ulkoisen toiminnan ja viestinnän kehittäminen sekä muutosten seuranta ja arviointi. (Vuokko 2019, 203 - 205.)

6.1 Markkinoinnilla pyritään muutokseen

Markkinoinnista puhuttaessa on tärkeää ymmärtää, että markkinointi ei ole pelkästään nippu viestinnän eri keinoja. Se on kokonaisvaltainen ajattelutapa, jolla pyritään tekemään organisaatio ja sen tuotteet tai palvelut tunnetuiksi. Lisäksi markkinoinnilla pyritään vastaamaan kohderyhmän tarpeisiin, luomaan kiinnostusta, alentamaan kokeilukynnystä ja vähentämään tuotteen tai palvelun käytöstä koettua uhrausta. (Vuokko 2009, 38 - 39.)

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Markkinoinnin hyvällä suunnittelulla varaudutaan myös tulevaan. Suunnittelulla vaikutetaan siihen, että tärkeät sidosryhmäsuhteet toimivat ja näin organisaatiokin toimii mahdollisimman optimaalisesti. Tässä suunnittelussa ei suunnitelman teknisellä toteutuksella ole niinkään suurta merkitystä kuin sillä, että organisaation ajattelutapana on varautuminen ja vaikuttaminen. (Vuokko 2009, 115.)

Markkinoinnilla pyritään hakemaan jonkinlaisia muutoksia toimintaan. Kohderyhmässä tapahtuvan toiminnan aikaansaamiseksi tarvitaan yleensä päätöksentekoprosessi, jossa yksilö hakee vastauksia perättäisiin kysymyksiin. Päätöksenteossa käydään lävitse ”vaikutuksen portaat”, joiden eri askelmilla yksilö käyttää aikaa sen mukaan, mikä on hänen aiempi kokemustautansa: Tuntemattomuus (En ole koskaan kuullutkaan) - Tieto (Mikä se on?) - Mielikuva (Onko siinä minulle jotain?) - Toiminta (Kokeilisinkö, menisinkö, tekisinkö toisin?) (Vuokko 2009, 39 - 40.)

Kuvio 2: Vaikutuksen portaavat (Vuokko 2009, 40)

Portaat myös kuvaavat niitä haasteita, mitä markkinoija joutuu kohtaamaan pyrkiessään tekemään vaikutusta kohderyhmänsä käyttäytymiseen. Portaiden ensiaskelmalla kohderyhmä ei ole kuullutkaan kyseisestä tuotteesta tai organisaatiosta. Ensin tulee ylittää niin sanottu tietoporras ja kertoa, mistä toiminnoissa on kyse. Sen jälkeen toisella portaalla luodaan mielikuvaa siitä, voisiko kohderyhmälle olla jotain tarjottavaa. Olennaisinta on vastata kysymykseen ”Onko siinä mitään minulle?”. Viimeinen, kolmas porraskäytävä, on päätöksenteonporras eli niin sanottu toimintaporraskäytävä, jossa pohditaan sitä, kokeilemko, ostamko, otamko yhteyttä. Se, millaisen kokemuksen kohderyhmäläinen saa ylimmällä portaalla, määrittelee jatkotoiminnan. (Vuokko 2009, 42 - 43.)

Kun pyritään aikaansaamaan toimintaa, on vaikutuksen portaiden mielikuvaporras kaikkein kriittisin vaihe. Jos ihmisellä on negatiivinen kuva jostain organisaatiosta, on kyseessä sitten yritys tai voitto tavoittelematon järjestö, hän tuskin hankkii organisaatiosta tuotteita tai palveluja tai osallistuu sen toimintaan. Näin ollen mielikuvaan, myös puhuttaessa vapaaehtoistyön markkinoinnista, on erittäin tärkeää keskittyä. (Vuokko 2009, 189.)

Pessin (2011) mukaan vapaaehtoistoiminnassa on tärkeää oivaltaa, että kaikki kohtaaminen on viestintää ja kaikki viestintä kohtaamista. Vapaaehtoistoiminnan arkikin avaa uusia näkökulmia teemaan; mitä järjestön fyysiset tilat viestittävät mahdollisille uusille vapaaehtoisille, millaista puhutapaamme käytämme antaessamme palautetta toiminnassa jo mukana oleville ja pyyhdyimmekö kohtaamaan heidät arvostavasti arjessamme. Hyvä olisi myös pohtia millainen

on viestimme rekrytoidessamme uusia vapaaehtoisia ja kuka näistä viestinnän toimenpiteistä ja toimijoiden kohtaamisista vastaa.

6.2 Toiminnallinen yhteistyö organisaatioiden välillä

Voittoa tavoittelemattoman organisaation ja yrityksen välillä voi olla sponsorointiyhteistyötä, jossa molemmat hyötyvät toiminnasta omasta näkökulmastaan käsin. Nonprofit-organisaation ja yhteistyökumppanin kesken voidaan suunnitella ja toteuttaa myös toiminnallista yhteistyötä. Vaikka yhteistyö ei olisi suoraan markkinoinnillista, voi sillä välillisesti olla kuitenkin selkeä yhteys markkinointiin. (Vuokko 2009, 240.)

Toiminnallisia yhteistyösuhteita organisaatioiden välillä voi olla monen tasoisia, mutta ajateltaessa esimerkiksi vapaaehtoistyötä, kuvaa operatiivinen kumppanuus lähinnä sitä yhteistyötä, jota esimerkiksi avustusjärjestö ja oppilaitos voivat tehdä. Kummallakin osapuolella on tässä tapauksessa omat tavoitteensa, joihin he yhteistyön kautta pyrkivät ja toisella osapuolella on jotain, mitä toisella ei ole. (Vuokko 2009, 241.)

Toiminnallisessa yhteistyössä voidaan nähdä niin sanottuja työntäviä ja puoleensavetäviä motiiveja. Työntöä voivat aiheuttaa esimerkiksi resurssit, kapasiteetti, henkilöstö, osaaminen tai toiminnan tehostaminen. Vetovoimaa yhteistyökumppanin suuntaan voi synnyttää mahdollisuus kehittyä tai tarjota sidosryhmille parempaa palvelua. Joissain yhteistyökumppaneissa voi houkuttaa verkostot, asiakasryhmät, resurssit tai maine. Esimerkiksi yhdistyksen kannalta motiivin voi synnyttää parempi kyky täyttää oma tehtävä tai velvoite tai halu kuunnella asiakkaita ja toimia asiakaslähtöisesti. Vastaavasti yhteistyökumppania voi motivoida yhteistyöhön uusien kohderyhmien saavuttaminen, oman tunnettuuden lisääminen ja mielikuvan muokkaaminen. (Vuokko 2009, 243 - 244.)

Eri motiiveja vasten peilaten, voi hyvin havaita, että esimerkiksi avustusjärjestöllä ja oppilaitoksella voi olla motiiveja toiminnalliseen yhteistyöhön. Avustusjärjestö voi tarjota oppilaitoksen opiskelijoille mahdollisuuden sellaiseen eri asiakasryhmien kanssa tehtävään työhön tutustumiseen, jota ei välttämättä muualta voi löytää. Yhteistyö avustusjärjestön kanssa tuo myös oppilaitokselle tunnettuutta ja luo mielikuvaa eettisesti toimivasta, vastuullisesta ja yhteiskunnallista aktiivisuutta osoittavasta organisaatiosta. Avustusjärjestö puolestaan hyötyy opiskelijoiden motivoituneesta työpanoksesta ja vapaaehtoisresurssista, kasvattaa verkostotyötään ja saa myös tunnettuutta alueella. Sitä kautta voidaan vastata paremmin asiakkaiden tarpeisiin ja saada arvokasta resurssia myös toiminnan edelleen kehittämiseen.

Espoon Vapaaseurakunnan ja ViaDia Espoon toiminnallinen yhteistyö on puolestaan tiiviimpää ja voidaankin katsoa sen olevan niin sanottua taktista kumppanuutta. Tässä toimintatavassa on tarkoituksena oppia uutta, yhdistää prosesseja ja kenties myös toimintakulttuureja jossain määrin. Yleensä taktiseen yhteistyöhön kuuluu se, että osa käsiteltävästä tiedosta on

yhteistä. Tässä yhteistyön muodossa sitoutuminen ja luottamus ovat hyvin tärkeitä. Yhteistyön edellytyksiä toiminnallisessa yhteistyössä ovat muun muassa missioiden samankaltaisuus tai yhteiset piirteet, yhteiset periaatteet ja niiden hyväksyminen, oman ja toisen osapuolen pitäminen tärkeänä, jatkuva yhdessä kehittyminen sekä kyky johtaa yhteistyötä. (Vuokko 2009, 241 - 242, 246.)

Organisaatioiden välisellä yhteistyöllä voi olla hyvinkin positiivisia vaikutuksia. Yhteistyö voi tehostaa toimintaa ja lisätä organisaatioiden houkuttelevuutta. Se voi tarjota mahdollisuuden myös ottaa vastaan suurempia haasteita. Laajemmalla osaamis pohjalla voidaan myös vähentää riskejä ja yhteiset kokemukset auttavat molempia kehittymään. Yhteistyöllä voi myös olla negatiivisia vaikutuksia, jos esimerkiksi tiedonkulussa on ongelmia, johtaminen vaikeutuu ja esiin tulee epävarmuutta tai jopa taloudellisia menetyksiä. (Vuokko 2009, 251 - 252.)

7 Tutkielman toteutus

Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa selvitys, jota voidaan hyödyntää ViaDia Espoon vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä ja uusien vapaaehtoisten rekrytoinnissa. Erityisenä kohderyhmänä selvityksessä olivat sosionomiopiskelijat ja Espoon Vapaaseurakunnan jäsenet. Tuloksilla haettiin vastauksia tutkimuskysymykseen, *mitkä tekijät vaikuttavat sosionomiopiskelijoiden ja seurakuntalaisten innostumiseen vapaaehtoistoiminnasta ja mitkä markkinointiviestinnän keinot tässä innostamisessa ja rekrytoinnissa parhaiten toimivat.*

Tämän selvitystyön kyselyt toteutettiin Laurean E-lomakkeella. Espoon Vapaaseurakunnan jäsenille suunnattu kysely toimitettiin heille sähköpostilinkin kautta ja sosionomiopiskelijoita tavoitettiin *Sosionomien uraverkosto* -nimisessä Facebook-ryhmässä. Seurakuntalaisille suunnatun lomakkeen tarkasti sekä seurakunnan diakoniapastori, ViaDia Espoon hankekoordinaattori ja opinnäytetyön ohjaava opettaja. Lisäksi lomaketta testattiin kolmella testikäyttäjällä ja heiltä saatiinkin huomattavan hyviä kehittämis ehdotuksia rakenteellisesti lomakkeen keventämiseksi ja sen käyttömukavuuden lisäämiseksi varsinkin älypuhelimella täytettäessä. Hankekoordinaattori ja ohjaava opettaja kävivät lävitse myös opiskelijoille suunnatun lomakkeen ennen julkaisua. Lisäksi kaksi sosionomiopiskelijaa testasi lomakkeen ja antoi siitä palautetta, jonka pohjalta lomake sai viimeisimmän muotonsa.

7.1 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Tämä opinnäytetyö on määrällinen eli kvantitatiivinen tutkielma. Hanna Vilkan mukaan (2005, 49 - 50) tutkimusmenetelmää ja aineiston keräämistapaa valittaessa on kysymys tiedonintressistä. Tiedonintressi vastaa siihen kysymykseen, mitä tietoa tällä tutkimuksella tavoitellaan. Määrällinen tutkimuksen menetelmä soveltuukin Vilkan mukaan tutkimuksiin, joissa halutaan numeroilla kuvata jotain asiaa, tai sitä, missä määrin jonkin asia vaikuttaa johonkin toiseen

asiaan. Määrällisen tutkimuksen avainsanoja ovat kausaalisuhde, selittäminen, hypoteesisuhte sekä teoria.

Kausaalisuhde on syy-seuraussuhde, joka pystytään osoittamaan tutkittavien ilmiöiden tai asioiden välillä. Jokin oletettu syy ilmiössä selittää seurauksen. Selittäminen puolestaan tarkoittaa sitä, kun eri asioiden välinen suhde ja sen erot tai syyt pyritään selkeyttämään numeraalisen tiedon avulla. Hypoteesi on perusteltu väite, joka voi sisältää ennakoivan selityksen tutkimusongelmaan tai vastauksen mahdollisista asioiden välisistä yhteyksistä tai syistä. Tutkittavassa asiassa havaittuja lakeja tai lainalaisuuksia kuvaa puolestaan teoria. Se onkin ajatuskonaisuus, jolla jonkin asian tai ilmiön säännönmukaisuutta voidaan kuvata. (Vilka 2007, 18.)

Määrällinen tutkimus pyrkii löytämään tutkittavasta aineistosta lainalaisuuksia. Siinä teoriat ovat usein niitä, joista tutkimustyö alkaa ja tutkimuksessa edetäänkin ensin teoriasta käytäntöön eli kyselyyn, haastatteluun tai havainnointiin. Sitä seuraa jälleen paluu käytännöstä teoriaan analyysin, tulosten ja tulkinnan avulla. (Vilka 2007, 25 - 26.)

Vilkan mukaan (2005, 73) kysely on tavallisin aineiston keräämisen tapa kvantitatiivisessa tutkimuksessa. Ennen kuin päästään rakentamaan varsinaista kyselylomaketta, on tärkeä vaihe mitattavan tiedon, muuttujien, määrittely sekä niiden purkaminen kysymyksiksi ja vastausvaihtoehtoiksi. Tätä vaihetta kutsutaan operationalisoinniksi. Tässä on tärkeää hahmottaa, rajata ja määritellä tutkimusongelman kannalta keskeiset käsitteet ja sitä kautta yrittää selvittää esimerkiksi käsitekartan kautta mitä ollaan oikeasti mittaamassa ja vastaavatko nämä mittarit tutkimusongelmaan. (Vilka 2007, 36 - 42.)

Tässä opinnäytetyössä kohderyhmäläisten ajatuksia sekä vapaaehtoistyöstä, että rekrytointiviestinnän keinoista ja kanavista kartoitettiin sähköisten kyselylomakkeiden avulla. Vilka (2005, 73 - 74.) toteaaakin, että kun pyritään saamaan aineistoa laajemmalta ja hajallaan olevalta joukolta, on kyselylomake varsin soveltuva aineistonkeruutapa. Lomakekyselyn avulla pyrittiinkin siis tässä tapauksessa löytämään vastauksia siihen, mitkä tekijät voisivat saada kohderyhmäläiset innostumaan vapaaehtoistyöstä ja millaisin keinoin heidät parhaiten voisi viestinnällä tavoittaa.

Kvantitatiivisen tutkimusaineiston analyysitavan määrittelee se, ollaanko tutkimassa yhtä muuttujaa vai kahden tai useamman muuttujan välistä riippuvuutta ja näiden vaikutuksia toisiinsa. Jos analyysissä on tavoitteena saada tietoa yhden muuttujan jakaumasta, käytetään siinä hyväksi sijaintilukuja. Niillä tarkoitetaan tunnuslukuja, jotka kuvaavat havaintoarvojen sijaintia. Näistä eniten käytettyjä ovat keskiarvo ja moodi. Selvitettäessä eri havaintoarvojen poikkeamista toisistaan, käytetään hajontalukuja. Jos taas puolestaan halutaan tutkia eri muuttujien välisiä riippuvuuksia, voidaan käyttää ristiintaulukointia sekä korrelaatiokerrointa. (Vilka 2007, 119.) Tämän tutkielman aineisto on analysoitu tutkien eri muuttujien jakaumia.

Tässä analysoinnissa on käytetty keskiarvoja ja se on toteutettu Excel-taulukkolaskentaohjelmalla. Myös tulosten esittämisessä on hyödynnetty ohjelman avulla tehtyjä diagrammeja.

7.2 Luotettavuus ja eettisyys

Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (1997, 216 - 217) toteavat, että vaikka tutkimuksessa pyritäänkin välttämään virheitä, silti tulosten luotettavuudessa ja pätevyudessa esiintyy vaihtelua. Tutkimuksen reliabelius osoittaa sen tulosten toistettavuutta, toisin sanoen kuinka hyvin tutkimus antaa tuloksia, jotka eivät ole sattumanvaraisia. Toinen käsite, jolla tutkimuksen tuloksia voidaan arvioida, on validius. Tällä pyritään osoittamaan sitä, kuinka hyvin on pystytty mittaamaan juuri sitä, mitä on ollut tarkoitus. Onko tutkimuksessa käytetyt mittarit ja menetelmät pystyneet vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin? Kaikkien tutkimusten tuloksia tulisi jollain tapaa voida arvioida.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa otos on tutkimuksen kohderyhmän eli perusjoukon osa. Kohdistettuna tutkimus tähän osaan, pyritään saamaan kokonaiskuva koko perusjoukosta. Ideaalitulanteessa jokaisella perusjoukkoon kuuluvalla havaintoyksiköllä pitäisi olla samanlaiset mahdollisuudet valikoitua otokseen. Karkeasti voidaan myös sanoa, että mitä suurempi on tutkimusotos, sitä luotettavammats ovat tulokset ja päinvastoin. (Vilkkä 2007, 56 - 57.)

Tämän opinnäytetyön tekemisessä on käytetty hyvän tieteellisen käytännön periaatteita. Tämä tarkoittaa muun muassa luotettavien lähteiden käyttöä, yleistä huolellisuutta ja tarkkuutta ja rehellisyyttä tutkimusaineiston kokoamisessa ja käsittelyssä sekä lähdeviitteiden merkitsemisessä. Pyrin myös avoimesti jakamaan tutkielmassa esiin muodostuneen tiedon myös muiden tahojen käytettäväksi.

Tämän tutkielman tuloksiin vaikutti seurakuntalaisilta saatujen vastausten vähäisyys (9). Siltä osin tuloksia voidaankin pitää vain suuntaa antavina. Heidän kohdallaan kuitenkin kysely tavoitti valtaosan havaintoyksiköistä, eli seurakunnan jäsenistä, koska se lähetettiin kaikille sähköpostiosoitteensa antaneille sähköpostitse. Opiskelijoiden kohdalla kysely tavoitti ne sosionomiopiskelijat, jotka kuuluvat ja seuraavat *Sosionomien uraverkosto* -nimistä Facebook-ryhmää. Facebook tavoittaa kuitenkin opiskelijoita eri puolilta Suomea ja kyseisen ryhmän jäsenmäärä on melko suuri (7 800). Lukumääräisesti (44) uskon vastausten antaneen kuitenkin melko reliabelin tuloksen heidän ajatuksistaan.

Tulosten validiteetin arvioiminen on varsin mielenkiintoista. Siltä osin kuin kyselyssä kartoitettiin tapoja opiskelijoiden tavoittamiseen, uskon selvityksen antaneen melko validin tuloksen. Tavoittamisen tavat (Facebook-mainonta ynnä muut), ovat konkreettisia ja niissä ei tule tulkintaepäselvyyksiä. Sen sijaan, kun pyrittiin selvittämään tekijöitä, jotka voisivat innostaa vapaaehtoistyöhön sekä kartoittamaan kiinnostusta eri vapaaehtoistehtäviä kohtaan, voidaan validiteettia enemmän kyseenalaistaa. Ovatko vastaajat esimerkiksi saaneet

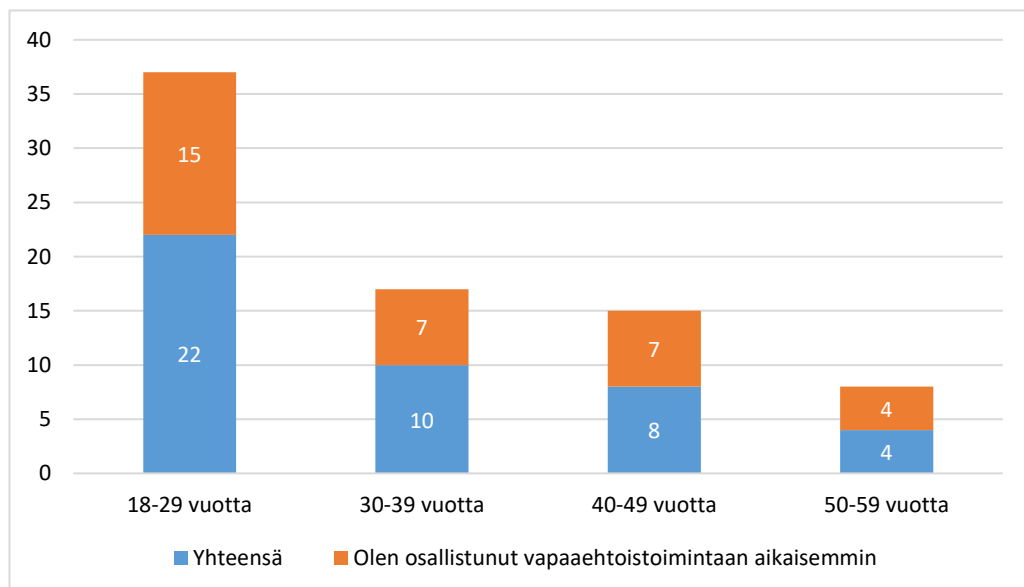

tehtäväkuvauksista todellisuutta vastaavan kuvan? Toisaalta kyselylomakkeissa oli aika tarkkaan suluissa annettu esimerkkejä, mitä mikin vapaaehtoistehtävä voisi pitää sisällään ja näin ollen voidaan ajatella, että vastaajat saivat tehtävistä melko selkeän kuvan. Eri asia on sitten se, edellyttävätkö esimerkiksi yksityiskohtaiset, pidempää lukemista ja keskittymistä vaativat vaihtoehto- ja kysymysluettelot niin paljon vastaajan huomiota, että se alkaa lomakkeen loppua kohti herpaantua ja vastausten reliaabelius kärsiä. Tätä on kuitenkin erittäin vaikeata arvioida, mutta tulisi kysymyslomakkeen suunnittelussa kuitenkin huomioida.

8 Tulokset

Sosionomiopiskelijoilta saatiin kyselyyn yhteensä 44 vastausta ja kaksi vastaajaa opiskeli kirkon alan sosionomiksi. Vastaajista 50 % oli 18 - 29 -vuotiaita, 23 % 30 - 39 -vuotiaita, 18 % 40 - 49 -vuotiaita ja 4 % yli 50-vuotiaita (Taulukko 1). Vastaajien joukossa oli vain yksi mies, mutta Facebook-ryhmässä, jossa kysely tehtiin, nousi kritiikkiä siitä, että kyselylomakkeessa ei voinut valita muun sukupuolista.

Nuorimmasta ikäluokasta (18 - 29 -vuotiaat) vapaaehtoistyötä tehneitä oli 68 %, 30 - 39 -vuotiaista 70 %, 40 - 49 -vuotiaista 88 % ja yli viisikymmenvuotiaista 100 % vastaajista. Vapaaehtoistyötä tehneiden osuus kaikista vastanneista oli 75 % ja heistä kolmella neljänneksellä vapaaehtoistyöhön osallistuminen oli ollut luonteeltaan jatkuvaa ja lopuilla kertaluonteista.

Taulukko 1: Kyselyyn vastanneiden sosionomiopiskelijoiden ikä ja aikaisempi osallistuminen vapaaehtoistoimintaan

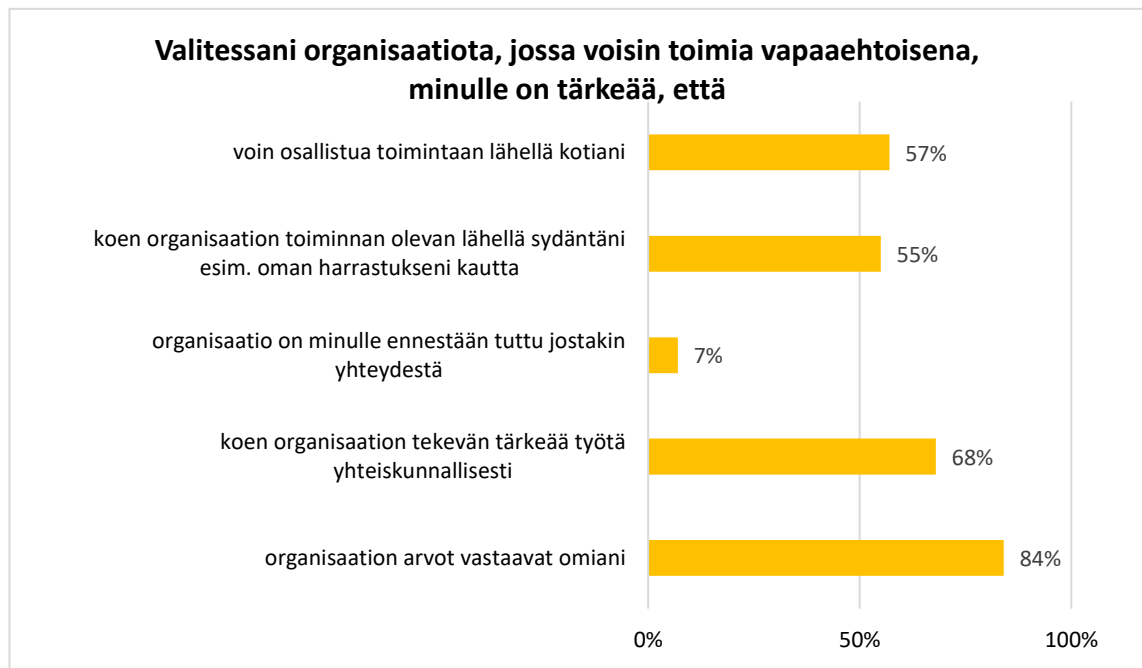
Seurakuntalaisille suunnattu kysely oli rakenteeltaan erilainen verrattuna opiskelijoiden kyselyyn. Seurakunnan jäsenet oletusarvoisesti tuntevat ViaDian toimintaa ainakin jollain tasolla

ja kyselyssä pyrittiinkin selvittämään heidän mielikuvaansa yhdistyksestä, sekä selvittämään tekijöitä, jotka he kokevat vapaaehtoistyössä tärkeinä. Lisäksi kyselyssä selvitettiin, millä keinoin heitä kannattaisi innostaa mukaan ViaDian toimintaan.

Espoon Vapaaseurakunnassa on jäseniä parisen sataa. Kyselyyn saatiin kuitenkin vain yhdeksän vastausta (viisi miestä ja neljä naista). Vastaajista kaikki olivat yli 40-vuotiaita. Kaikki vastaajat olivat myös osallistuneet ViaDia Espoon vapaaehtoistoimintaan aikaisemminkin. Kolmen vastaajan kohdalla vapaaehtoistoimintaan osallistuminen ViaDialla oli ollut jatkuvaa. Yksi vastaajista esimerkiksi kertoi toimineensa jo viiden vuoden ajan lähes päivittäin ViaDian vapaaehtoisena. Kuusi vastaajaa kertoi olleensa mukana silloin tällöin. Kukaan vastaajista ei ollut kuitenkaan osallistunut kansallisen ViaDia ry:n järjestämille vuosittaisille Lähimmäistyöpäiville.

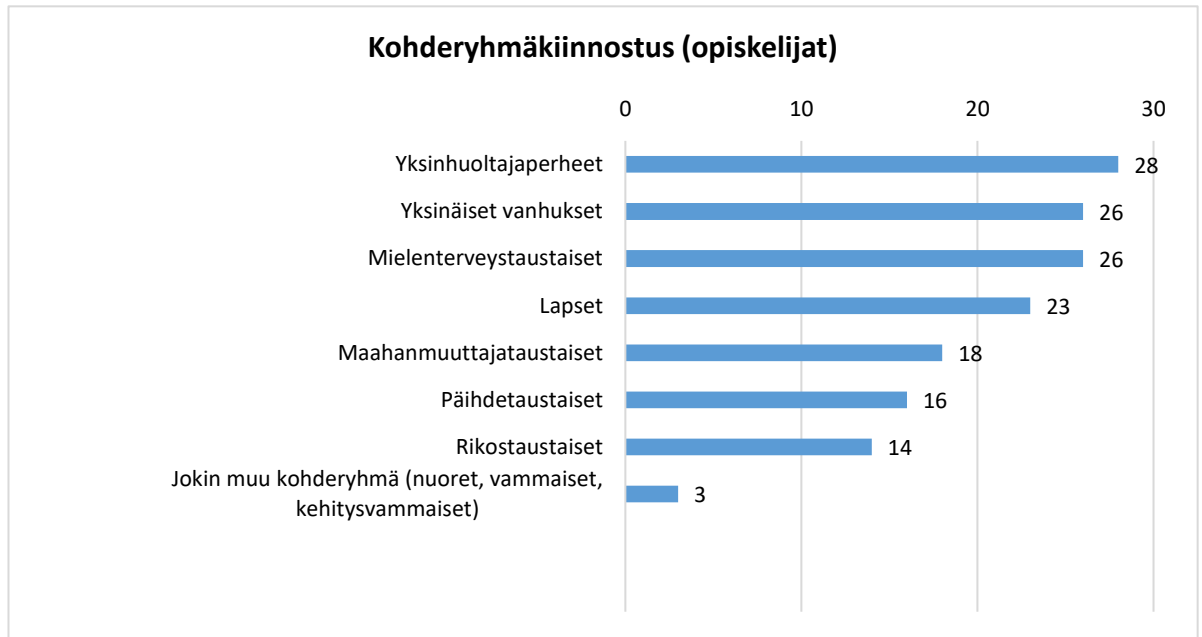
8.1 Sosionomiopiskelijoiden suhtautuminen vapaaehtoistyöhön

Valitessaan vapaaehtoistyönsä kohdeorganisaatiota opiskelijat kokevat kaikkein tärkeimmäksi sen, että organisaation arvot vastaavat hänen omia arvojaan (84 %). Seuraavaksi tärkein asia oli kokemus siitä, että organisaatio tekee yhteiskunnallisesti tärkeää työtä (68 %). Vastaajista 57 % nimesi tärkeäksi myös sen, että voi osallistua toimintaan lähellä kotiaan ja 55 %:lle vastaajista oli tärkeätä kokea organisaation toiminnan olevan lähellä sydäntä esimerkiksi oman harrastukseni kautta. Sen sijaan vastaajat eivät pitäneet merkityksellisenä sitä, että organisaatio olisi heille ennestään tuttu (7 %) (Taulukko 2).

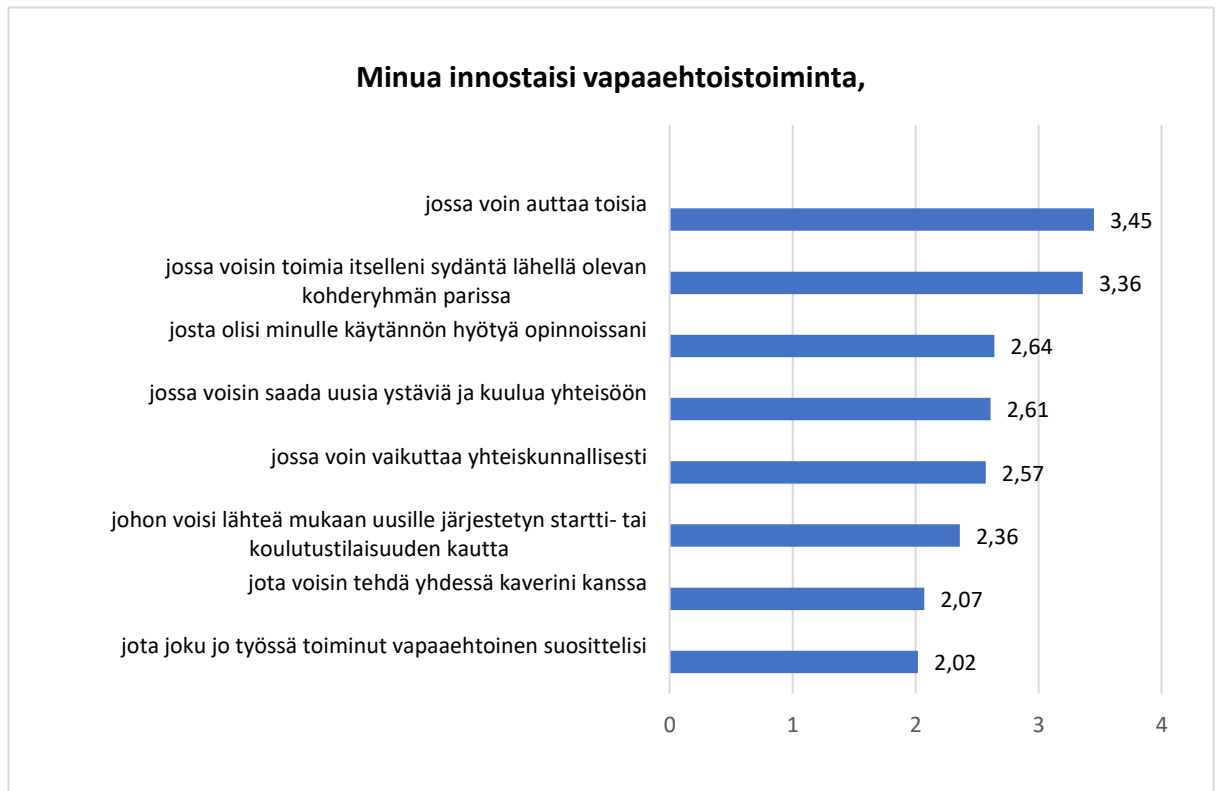
Taulukko 2: Tekijöitä, jotka vaikuttavat vapaaehtoisorganisaation valintaan opiskelijoilla

Vapaaehtoistyön kohderyhmistä mieluisimmaksi nousi yksinhuoltajaperheet, jotka kiinnostivat 64 % vastaajista. Seuraavaksi mieluisimmat kohderyhmät olivat yksinäiset vanhukset sekä mielenterveystaustaiset (59 %). Lasten kanssa vapaaehtoistyötä tekisi mieluusti 52 % vastaajista ja maahanmuuttajataustaisten kanssa 41 %. Päihdetaustaiset (36 %) ja rikostaustaiset (32 %) jäivät mieluisten kohderyhmien häntäsijoille. Näiden lisäksi oli kohderyhmiksi ehdotettu nuoret, vammaiset ja kehitysvammaiset sekä lapsiperheet (Taulukko 3).

Taulukko 3: Opiskelijoiden kiinnostus eri kohderyhmiä kohtaan

Opiskelijoita pyydettiin arvioimaan asteikolla 1 - 5 (1= täysin erimieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä) sitä, mikä tyyppinen vapaaehtoistoiminta heitä voisi innostaa osallistumaan. Kaikkein innostavimmaksi kyselyssä nousi vapaaehtoistoiminta, jossa voisi auttaa toisia (ka 3,45) ja seuraavaksi toiminta, jossa voisi toimia itselle sydäntä lähellä olevan kohderyhmän parissa (ka 3,36). Opiskelijat pitivät myös tärkeänä sitä, että vapaaehtoistyöstä olisi heille käytännön hyötyä opinnoissa esimerkiksi opintopisteinä tai suuntautumisen/harjoittelupaikan valinnassa (ka 2,64). Vastaajista 77 % oli lisäksi sitä mieltä, että heitä innostaisi lähteä mukaan kokeilemaan vapaaehtoistoimintaa kertaluontoisesti ilman velvoitteita sitoutumisesta.

Taulukko 4: Tekijät, jotka innostaisivat sosionomiopiskelijoita vapaaehtoistoimintaan

Kyselyllä pyrittiin myös selvittämään asteikolla 1 - 5 (1= täysin erimieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä), mitkä ViaDia Espoon vapaaehtoistehtävistä olisivat opiskelijoiden mielestä kaikkein kiinnostavimpia. Kaikkein kiinnostavimpana opiskelijat pitivät vapaaehtoistyötä matalan kynnyksen kohtaamispaikassa (ka 2,64) ja seuraavaksi eniten kiinnosti kotiin vietävään apuun liittyvä kohtaamistyö esimerkiksi kuunteleminen ja tiedon jakaminen tarjolla olevista palveluista (ka 2,32). Myös osallistuminen vapaaehtoistoiminnan suunnitteluun ja organisointiin sekä tukihenkilönä toimiminen pidempikestoisesti, mutta määräajan esimerkiksi yksinäiselle vanhukselle, yksinhuoltajalle, vankilasta vapautuvalle kiinnostivat opiskelijoita (ka 2,30). Vähiten opiskelijoita kiinnosti etänä toteuttava vapaaehtoistoiminta tai kotiin vietävään apuun osallistuminen kuten ruokakassin toimittaminen kotiovelle. Ilahduttavaa oli myös havaita, että hyvin moni (ka 2,61) oli kiinnostunut melkein pä mistä tahansa toiminnan muodosta, jos hän voisi tehdä sitä aina silloin kun hänelle sopii.

Taulukko 5: Sosionomiopiskelijoita kiinnostavat vapaaehtoistehtävät

8.2 Sosionomiopiskelijoiden tavoittaminen

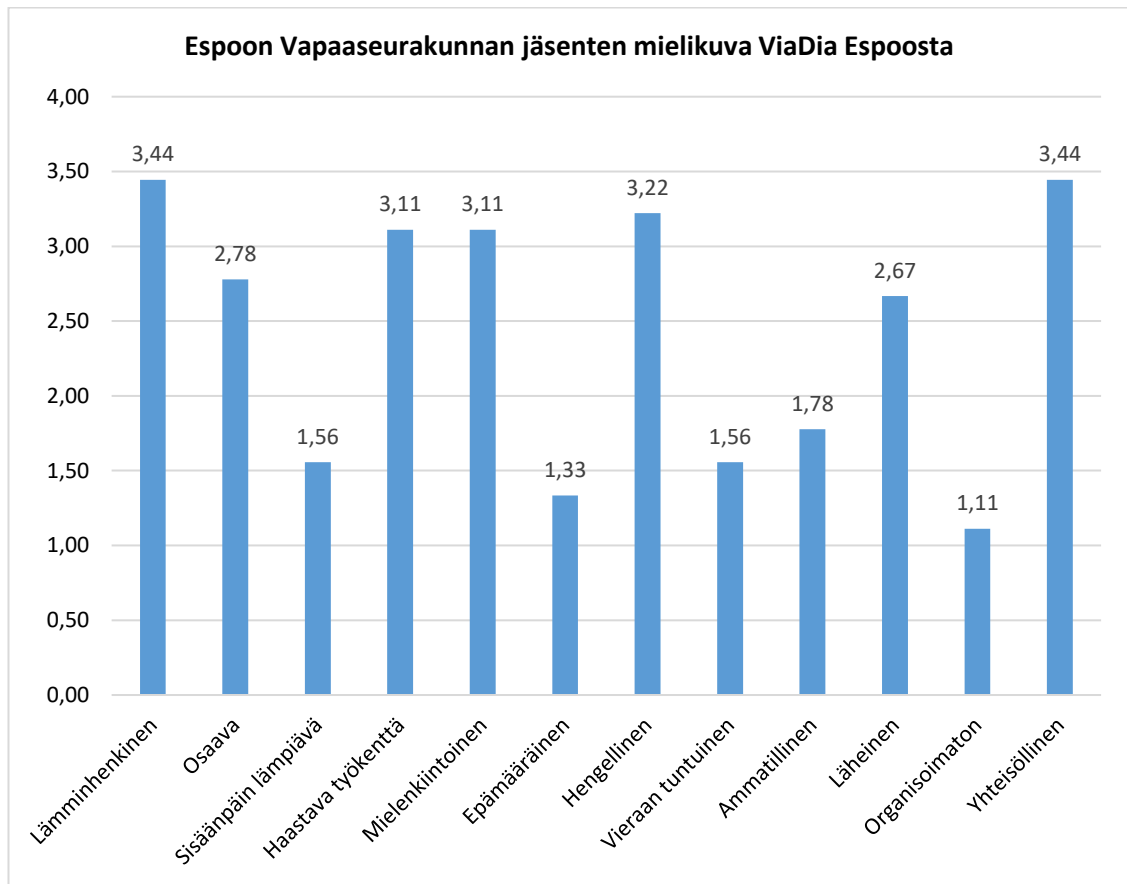
Kyselyssä selvitettiin vielä, miten tieto vapaaehtoistoiminnasta tavoittaisi opiskelijat parhaiten. Kaikkein parhaaksi keinoksi viestittää opiskelijoille vapaaehtoistoiminnan mahdollisuudesta nousi mielenkiintoinen artikkeli sosiaalisessa mediassa (28 vastaajaa). Seuraavaksi käytökelpoisin tapa tavoittaa opiskelijoita, olisi toiminnan esittely oppilaitoksen aulassa (27 vastaajaa). Tehokasta olisi myös kuulla asiasta henkilökohtaisesti kaverilta (26 vastaajaa) tai markkinointikeinona voisi käyttää Facebook-mainontaa (23 vastaajaa). Instagram-mainonta tavoittaa opiskelijat selvästi Facebookia huonommin (14 vastaajaa). Viestintäkanavista selvästi hänille jäävät niin *Uusimaalaiset.fi*- kuin myös *Vapaaehtoistyö.fi*-sivustot sekä paikallislehtimainonta.

Taulukko 6: Miten tieto vapaaehtoistoiminnasta tavoittaisi sosionomiopiskelijat parhaiten?

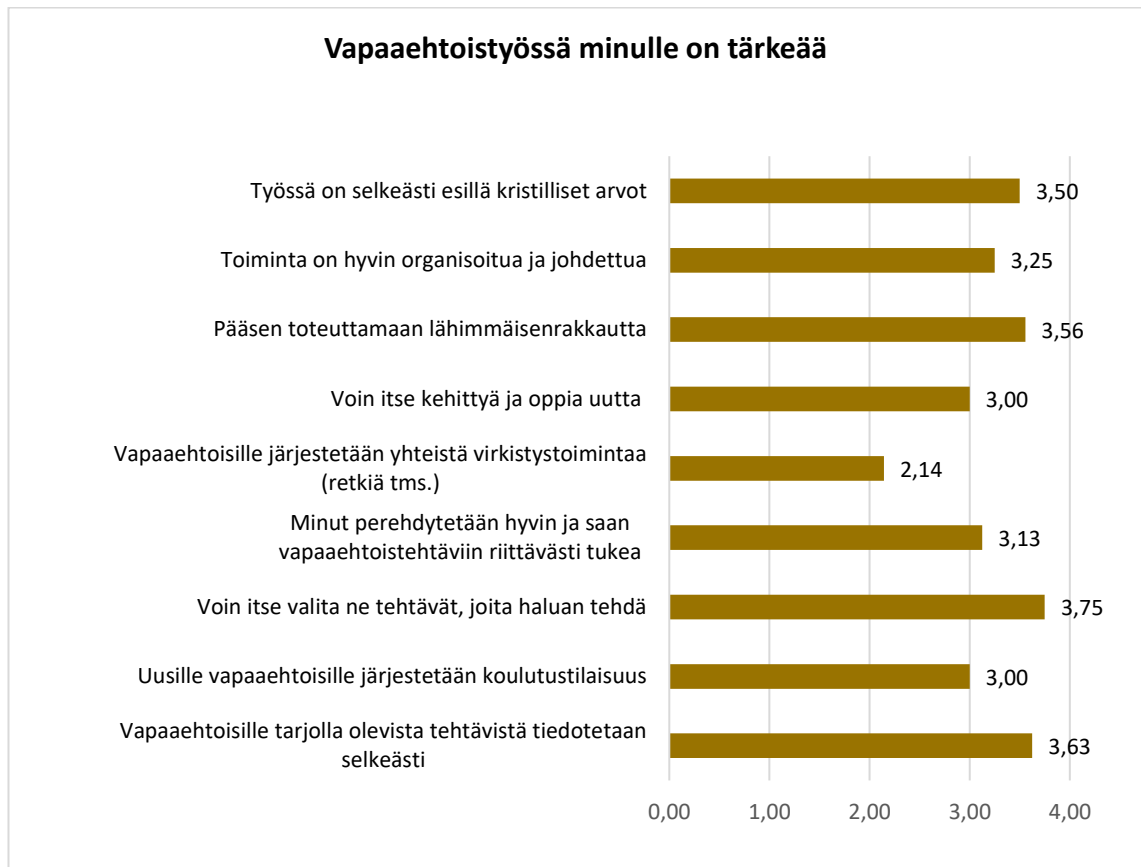
8.3 Espoon vapaaseurakunnan jäsenten suhtautuminen vapaaehtoistyöhön

Seurakuntalaisten mielikuvaa ViaDia Espoosta pyydettiin arvioimaan asteikolla 1 - 5 (1= täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä). Vastausten mukaan heidän mielikuvansa yhdistyksestä on pääsääntöisesti lämminhenkinen ja yhteisöllinen. He kokevat yhdistyksen myös hengelliseksi ja mielenkiintoiseksi, mutta työkentän myös haastavaksi. Yksi vastaaja oli jokseenkin samaa mieltä siitä, että ViaDia on sisäänpäin lämpiävä ja vieraan tuntuinen (Taulukko 7).

Taulukko 7: Espoon vapaaseurakunnan jäsenten mielikuva ViaDia Espoo ry:stä

Vapaaehtoistyössä tärkeimmiksi tekijöiksi kyselyssä nousi mahdollisuus päästä itse valitsemaan vapaaehtoistehtäviä sekä se, että tarjolla olevista tehtävistä tiedotetaan selkeästi. Tärkeäksi nähtiin myös se, että pääsee toteuttamaan lähimmäisenrakkautta ja että työssä on selkeästi esillä kristilliset arvot. Tärkeänä pidettiin myös sitä, että toiminta on hyvin organisoitua ja johdettua ja että vapaaehtoiselle on tarjolla sekä koulutusta, perehdytystä että myös tukea (Taulukko 8). Myös tätä kyselyn kohtaa arvioitiin asteikolla 1 - 5 (1=*täysin eri mieltä*, 2=*jokseenkin eri mieltä*, 3=*en osaa sanoa*, 4=*jokseenkin samaa mieltä*, 5=*täysin samaa mieltä*).

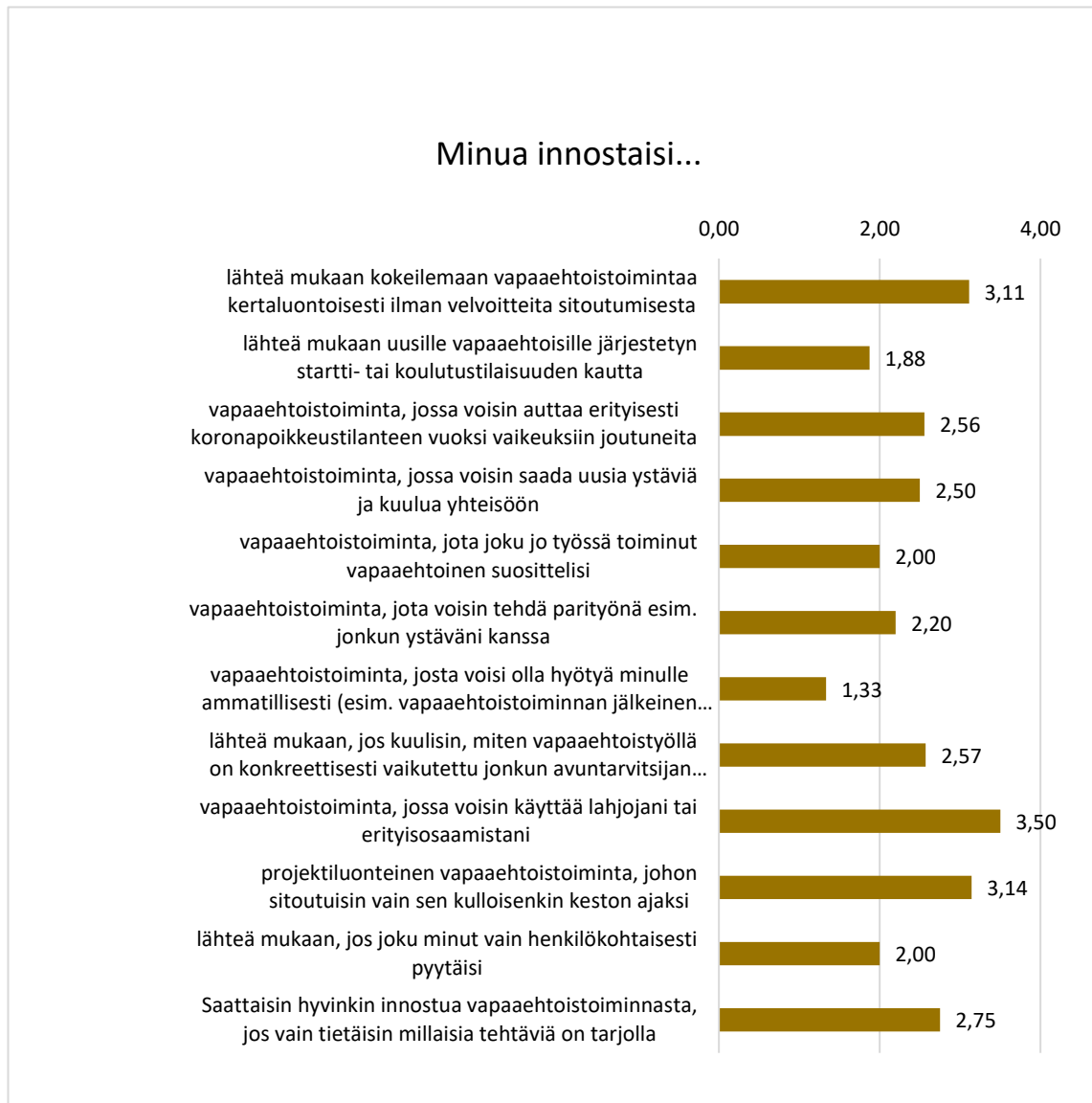
Taulukko 8: Seurakuntalaisten kokemus siitä, mikä vapaaehtoistyössä koetaan tärkeäksi

Seurakuntalaisilta kysyttiin myös, mikä voisi olla tekijä, joka innostaisi mukaan vapaaehtoiseksi. Eniten innostusta herätti toiminta, jossa voisi käyttää omia lahjoja tai erityisosaamista (ka 3,50). Seuraavaksi eniten innostaisi projektiluonteinen vapaaehtoistoiminta, johon sitouduttaisiin ainoastaan kulloisen projektin keston ajaksi (ka 3,14). Seurakuntalaisia voisi myös innostaa lähteä mukaan kokeilemaan vapaaehtoistoimintaa kertaluontoisesti ilman velvoitteita sitoutumisesta (ka 3,11) (Taulukko 9).

Vastauksista voi siis havaita, että sitoutuminen pidemmäksi aikaa ei ole vastaajien mielestä kovin innostusta herättävää. Innostusta voisi tuoda myös se, jos kuulisi, miten vapaaehtoistyöllä on konkreettisesti vaikutettu jonkun avuntarvitsijan elämään (ka 2,57) tai se, että pääsisi mukaan osaksi yhteisöä ja saisi uusia ystäviä (ka 2,50). Seurakuntalaisia kiinnosti myös auttaa erityisesti koronatilanteen vuoksi vaikeuksiin joutuneita (ka 2,51). Se, että vapaaehtoistoiminnasta olisi hyötyä ammatillisesti tai, että sen jälkeen olisi mahdollisuus esimerkiksi työkokeiluun, ei innostanut vastanneita seurakuntalaisia. Heille ei myöskään ollut kovin merkityksellistä, että mukaan lähteminen tapahtuisi uusille vapaaehtoisille tarkoitetun startti- tai koulutustilaisuuden kautta. Tämä on toisaalta luonnollinen tulos, koska kaikki vastaajat olivat jo toimineet ainakin jonkin verran ViaDialla vapaaehtoisina ja heille yhdistys on sitä kautta

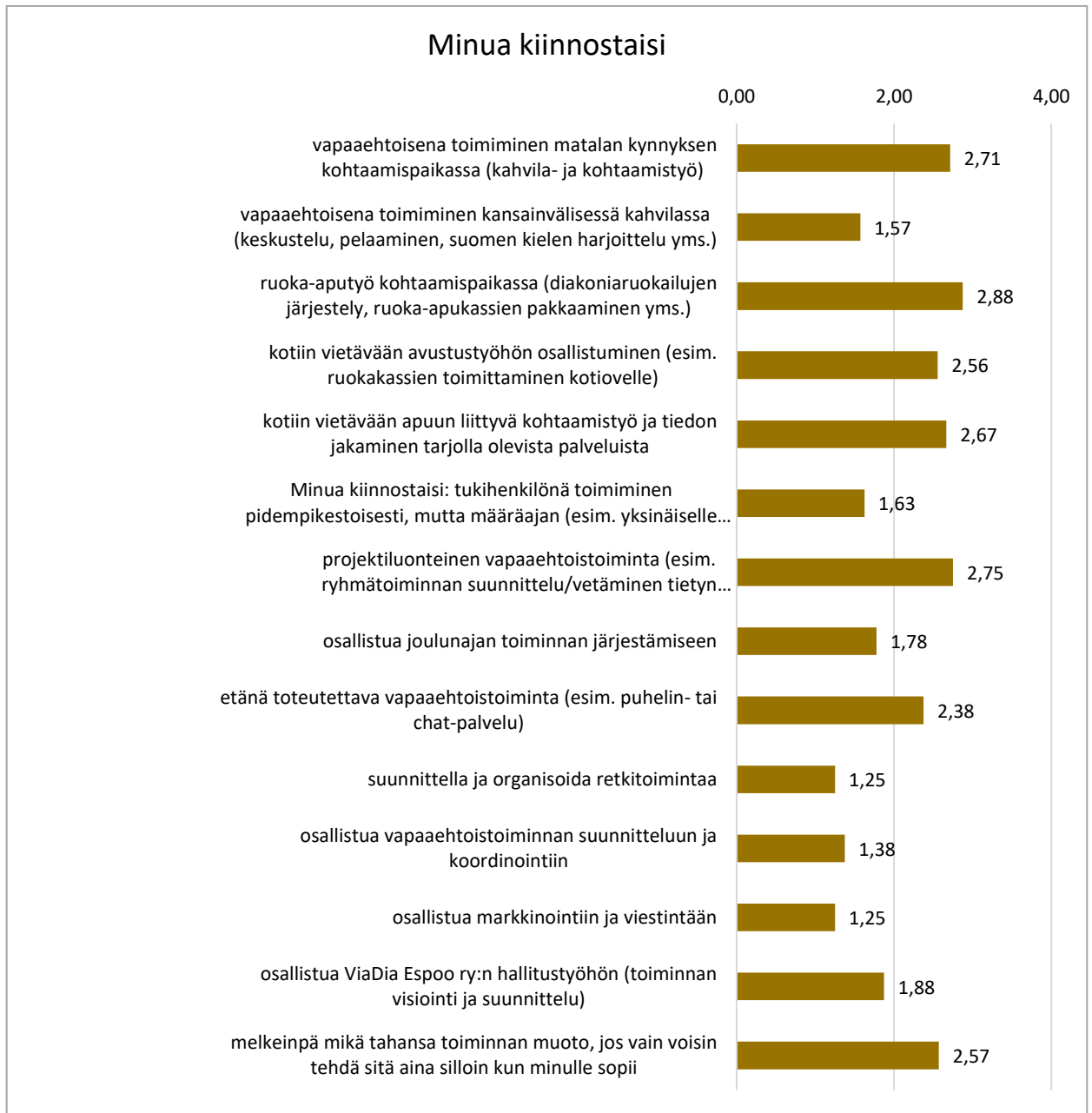
tuttu. Myös tätä kyselyn kohtaa arvioitiin asteikolla 1 - 5 (1= täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä).

Taulukko 9: Mikä innostaisi Espoon vapaaseurakunnan jäseniä vapaaehtoistyöhön ViaDialle

ViaDia Espoossa tarjolla olevista vapaaehtoistehtävistä seurakunnan jäseniä kiinnosti eniten ruoka-aputyö (ruokakassien pakkaaminen, diakoniaruokailuiden järjestäminen) matalan kynnyksen kohtaamispaikassa (ka 2,88). Toiseksi kiinnostavinta olisi, innostusta herättävien tekijöiden mukaisesti, projektiluonteinen vapaaehtoistyö esimerkiksi ryhmätoiminnan suunnittelu ja vetäminen (ka 2,75). Myös kohtaamispaikassa järjestettävä kahvila- ja kohtaamistyö kiinnosti vastaajia (ka 2,71) sekä kotiin vietävään apuun liittyvä kohtaamistyö ja tiedon jakaminen tarjolla olevista palveluista. Myös seurakuntalaiset olivat hyvin myötämielisiä tulemaan mukaan melkeinpä mihin tahansa toiminnan muotoon, jos vain voisin tehdä sitä aina silloin

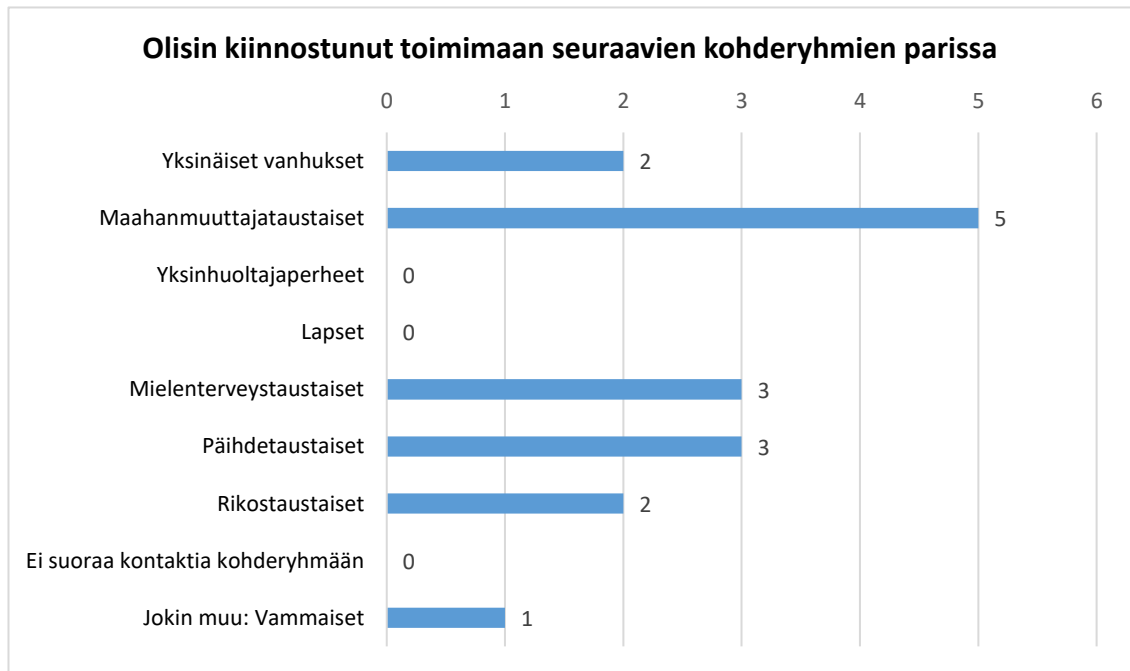
kun minulle sopii (ka 2,57) (Taulukko 10). Myös tätä kyselyn kohtaa arvioitiin asteikolla 1 - 5 (1= täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä).

Taulukko 10: Seurakuntalaisten kiinnostus eri vapaaehtoistehtäviä kohtaan

Asiakaskohderyhmistä vapaaseurakunnan jäseniä kiinnostaisivat selvästi eniten maahanmuuttajataustaiset (5 vastaajaa) sekä päihde- ja mielenterveystaustaiset henkilöt (kummassakin 3 vastaajaa). Yksinäiset vanhukset ja rikostaustaiset kiinnostivat muutamaa vastaajaa, mutta yksinhuoltajaperheet ja lapset eivät herättäneet vastaajissa lainkaan kiinnostusta. Myöskään

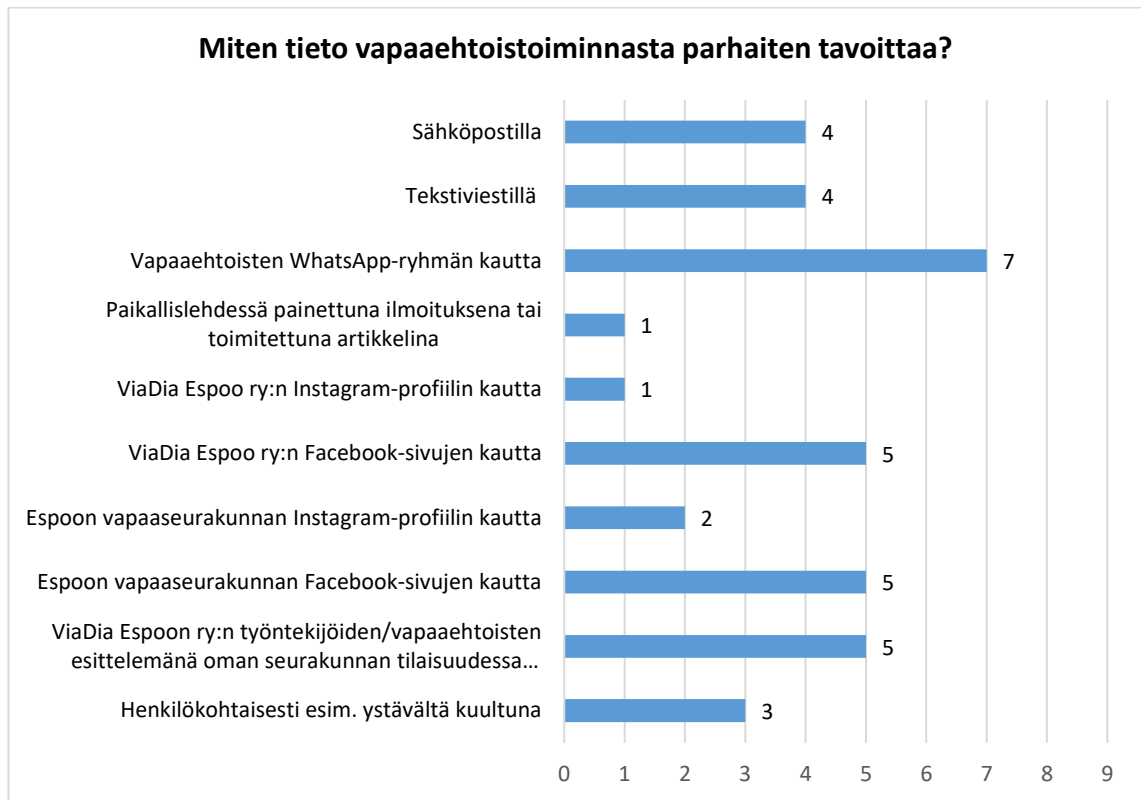
sellainen vapaaehtoistyö, jossa ei tarvitsisi tavata lainkaan avunsaajia, ei kiinnostanut vastajia (Taulukko 11).

Taulukko 11: Seurakuntalaisia kiinnostavat kohderyhmät

8.4 Espoon vapaaseurakunnan jäsenten tavoittaminen

Kysyttäessä, miten tieto vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ViaDialla tavoittaisi sinut parhaiten, selvä enemmistö vastaajista (7/9) kannatti omaa WhatsApp-ryhmää. Seuraavaksi suosituimmat viestintäkeinot tasaäänin (5/9) olivat Espoon vapaaseurakunnan Facebook-sivut, ViaDia Espoon Facebook-sivut tai ViaDia Espoon työntekijöiden/vapaaehtoisten jalkautuminen esittelemään toimintaa seurakunnan tilaisuuteen. Lähes puolet vastaajista (4/9) kannatti myös lähestymistä tekstiviestin tai sähköpostin kautta. Instagram-sovellus ei saanut suosiota viestintäkanavana eikä myöskään paikallislehdessä julkaistu ilmoitus (Taulukko 12).

Taulukko 12: Miten tieto vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista tavoittaisi seurakuntalaiset parhaiten

9 Johtopäätökset ja kehittämissuhteet

Tällä selvityksellä pyrittiin löytämään tekijöitä, joita voisi hyödyntää sosionomiopiskelijoiden ja Espoon Vapaaseurakunnan jäsenten rekrytoimisessa ViaDia Espoon vapaaehtoistoimintaan. Pyrittiin selvittämään innostusta ja kiinnostusta herättäviä tekijöitä kohderyhmissä, jotta voitaisiin ymmärtää sen kautta motivoitumista ja suunnitella muutoksia aikaan saavaa markkinointia. Vuokko (2009, 39) toteaaakin, että on tärkeää lähteä tarkastelemaan markkinoinnin roolia kohderyhmästä käsin.

Tulosten perusteella näyttää siltä, että sosionomiopiskelijat ovat aktiivisia vapaaehtoistyöntekijöitä ja he voisivat hyvin kiinnostua myös ViaDia Espoon vapaaehtoistehtävistä. Tulosten perusteella yhdistys voisi myös hyvin vastata niihin odotuksiin, joita sekä opiskelijat että seurakuntalaiset vapaaehtoisorganisaatiolle asettavat.

9.1 Opiskelijoiden innostaminen ja rekrytointi

Vaikutuksen portaita kuvatessaan Vuokko (2009, 39) toteaa, että yleensä toimintaa edeltää päätöksentekoprosessi. Markkinointi ei kuitenkaan ole pelkästään viestintää; sitä miten

jostain tuotteesta tai palvelusta viestitään kaikkein tehokkaimmin. Se sisältää myös ajatus-työn siitä, mitä ylipäänsä tarjotaan, millaista toimintaa pidetään yllä. Markkinointia suunniteltaessa kuljetaankin vaikuttamisen portaita (vrt. vaikutuksen portaati) ja niitä askelletaan eri suuntaan ja suunnittelun tulisi alkaa ylimmältä toimintaportaalta. Ensin on siis tehtävä päätös siitä, mitä halutaan tarjota ja kenelle. Vasta tämän jälkeen mietitään, miten kohde-ryhmälle saadaan luotua mielikuva siitä, että organisaatiolla on sille jotain tarjottavaa. (Vuokko 2009, 43.)

Parhaimmillaan markkinoinnin suunnittelu rakentuu voittoa tavoittelemattoman organisaation toiminnan suunnittelun sisälle. Vuokko (2009, 38) kuvaakin markkinointia nimenomaan ajattelutapana - tapana ajatella ja toimia tietyllä tavalla. Yhdistystoimintaa ajatellen, voidaan esimerkiksi pohtia, millaiselle toiminnalle on tarvetta ja mihin tarpeisiin yhdistyksellä on edellytyksiä vastata. Millaisia resursseja uusien toimintojen käynnistäminen vaatii.

Selvityksen tulosten perusteella ViaDia vapaaehtoisorganisaationa sekä sen tarjoamat vapaaehtoistehtävät voisivat siis olla sellaisia, joista opiskelijat voisivat kiinnostua. Markkinoinnin suunnittelussa näitä teemoja, jotka tulosten mukaan innostusta ja kiinnostusta herättävät, tulisiikin aktiivisesti nostaa esille. Näitä olivat muun muassa yhteiskunnallisesti merkittävä työ, vapaaehtoistyön tuoma hyöty opinnoille, matalan kynnyksen kohtaamispaikka kiinnostusta herättävänä toimintaympäristönä sekä mahdollisuus itse määrittellä ajankohta, jolloin osallistuu toimintaan.

Jarenko ja Martela (2014, 29) totesivat, että autonomia on vahvimpia motivaation, innostuksen ja tuottavuuden lähteitä. Tämä voi heidän mukaansa toteutua myös hyvin osana ryhmää, silloin kun henkilö sisäistää yhteisön tavoitteet ja arvot. Näin ollen hän tekee itse omaehtoisesta päätöksensä osallistumisesta eikä toiminta näin ollen tunnu ulkoa ohjatulta. Yhdistyksen ja opiskelijoiden yhteneväisten arvojen huomiointi sosionomiopiskelijoille suunnatussa viestinnässä sekä käytännön toiminnassa tarjottu vapaus ja omaehtoinen määrittely siihen sitoutumiseen, luovatkin tunnetta omasta valinnasta ja kasvattavat sitä kautta innostusta ja motivaatiota. Itseohjautuvuusteorian mukaisesti ihmiset hakeutuvat luonnostaan niiden asioiden pariin, jotka kokevat mielekkäiksi (Jarenko & Martela 2014,13).

Yhtenä innostavana tekijänä opiskelijat mainitsivat sen hyödyn, jota heille opinnoissaan toiminnasta seuraisi. Vapaaehtoistyöstä diakonia-avustusjärjestössä voi olla sosiaalialan opintojen kannalta hyvin paljon erilaista etua, jota tässä selvityksessä on aiemmin kuvattu. Tämä tulisikin saada eri keinoin markkinoinnissa mahdollisimman näkyväksi, hyödyntäen myös oppilaitosten kanssa tehtyä toiminnallista yhteistyötä.

Käytännössä toiminnallinen yhteistyö toteutuu opiskelijoiden toteuttaessa erilaisia projektitöitä ViaDian asiakaskunnan parissa, oppilaitoksen ja koulun yhteisissä alueellisissa tapahtumaprojekteissa tai opiskelijoiden tullessa yhdistykseen harjoittelujaksoille. Näin heidän on

mahdollista saada opintopisteitä useaan eri opintokokonaisuuteen eri menetelmin. Myös perinteisestä vapaaehtoisena toimimisesta, jota ei ole siis sidottu minkään tietyn opintojakson tavoitteisiin, opiskelija voi saada opintopisteitä, kunhan hänen tekemänsä vapaaehtoistyön tunnit on vahvistettu. Toiminnallista yhteistyötä eri oppilaitosten suuntaan voisikin systematisoida ja kehittää edelleen. Useampien opiskelijoiden kohdalla on jo nyt ViaDialla ilahduttu siitä, että selkeä ulkoinen motivaatio, kuten harjoittelujakson suorittaminen osana opintojen edistämistä, onkin johtanut sisäistettyyn motivaatioon, jossa yhdistyksen arvot ja päämäärät on otettu omiksi ja jatkettu toiminnassa mukana olemista vapaaehtoisena myös harjoittelujakson jälkeen.

Vapaaehtoistehtävistä opiskelijat nimesivät matalan kynnyksen kohtaamispaikassa toimimisen kaikkein kiinnostavimmaksi. Tämä on ollut ViaDia Espoon vapaaehtoistoiminnassa tähän mennessä huomattavissa muidenkin kohderyhmien kohdalla. Kohtaamispaikassa vapaaehtoistyöhön on erittäin luontevaa lähteä mukaan, koska tekemistä on paljon ja tehtäviä laidasta laitaan. Uuden vapaaehtoisena on helppo tarttua kahvipannuun tai imurin varteen ja päästä siinä tutustumaan askel askeleelta niin yhteisön jäseniin kuin myös asiakaskuntaan. Tutustumisen jälkeen on mahdollista siirtyä myös muihin tehtäviin, kuten vaikka ystävätoimintaan tai vertaisryhmän vetäjäksi. Kohtaamispaikkaan tulijat ovat lukuisia kertoja ihailleet sekä kohtaamispaikan viihtyisyyttä että siellä avoimessa kahvilassa vallitsevaa välitöntä tunnelmaa. Tämä on ViaDia Espoon selkeä vetovoimatekijä ja kohtaamispaikkaa kannattaakin myös jatkossa hyödyntää astinlautana mukaan toimintaan.

Kohderyhmistä opiskelijoita kiinnostivat eniten yksinhuoltajaperheet ja yksinäiset vanhuksat, mutta ViaDia Espoon hanketoiminnan pääkohderyhmät, päihde- ja rikostaustaiset, jäivät heidän vastauksissaan hännille. Kiinnostavuutta kohderyhmää kohtaan olisi hyvä näin ollen saada lisättyä. Kiinnostavat henkilökuvat ja yhteisössä toimineiden työkokeilijoiden tai vaikka yhdyskuntapalvelusta suorittaneiden haastattelut voisivat olla herättämässä kiinnostusta kohderyhmää kohtaan opiskelijoissa. Toisaalta rekrytointia voisi myös kohdentaa erityisesti rikosseuraamusalan sosionomiopiskelijoille, jotka varmasti olisivat kiinnostuneempia nimenomaan tästä kohderyhmästä. Positiivista oli huomata, että opiskelijat olivat tulosten perusteella myös melko kiinnostuneita toimimaan tukihenkilöinä. Tähän toimintaan on yhdistyksessä ollut vaikeuksia saada rekrytoitua vapaaehtoisia.

Kun vaikuttamistyössä sitten lähdetään suunnittelusta kohti toteutusta ja *vaikutuksen* portaita kiivetään jälleen alhaalta ylöspäin, täytyy ensin saada luoduksi kontakti kohderyhmään. Opiskelijoiden vastausten perusteella, nousi kolme tapaa heidän tavoittamiseen ylitse muiden; kiinnostava artikkeli sosiaalisessa mediassa tai Facebook-markkinointi, vapaaehtoisorganisaation esittely oppilaitoksen aulassa tai henkilökohtaisesti kuultu informaatio kaverilta.

Sosiaalinen media on siis tänä päivänä kaikkein tehokkain viestinnän muoto ja tässä tapauksessa erityisesti Facebook. Miten sitten saada opiskelijan uutisvirtaan kiinnostava artikkeli yhdistyksen vapaaehtoistoiminnasta? Yhtenä käyttökelpoisena kanavana olisi varmasti pyrkiä saamaan artikkeli esimerkiksi sosionomivapaaehtoisen kokemuksista sosiaalialan ammattiliiton julkaisuun. Opiskelijoiden tavoittamiseksi on myös tärkeä saada tunnettuutta alan opettajien keskuudessa. Alan ammattiliittojen julkaisut ovat varmasti myös heidän keskuudessaan melko seurattuja.

Myös yhdistyksen omaa Facebook-markkinointia tai jopa kansallisen ViaDian vaikuttavuustyötä voisi ajatella tehtävän esimerkiksi kohdennettavalla Facebook-mainonnalla. ViaDia Espoolla ei ole tarvetta laajojen massojen tavoittamiseen vapaaehtoisiksi, vaan ennemminkin juuri niiden, joilla innostus voisi kasvaa sitoutumiseksi ja niiden, joiden kohdalla voisi löytyä heidän omien intressiensä ja ViaDian kulloistenkin tarpeiden kohtaamista. Kohdennettava Facebook-mainonta on edullinen tapa pyrkiä tavoittamaan haluttu kohderyhmä.

Toiseksi parhaiten opiskelijat kertoivat heidät tavoitettavan jalkautumalla oppilaitokseen kertomaan organisaation toiminnasta ja vapaaehtoistyön mahdollisuuksista. Tämä on varmasti erittäin tehokas keino, jota opiskelijoiden kontaktoinnissa kannattaa hyödyntää. Kasvokkainen tapaaminen on aina tehokasta ja tarjoaa hyvän mahdollisuuden positiivisen mielikuvan syntymiseen sekä kysymysten esittämiseen ja tarkempaan keskusteluun. Siinä on myös mahdollisuus aitoon ja innostavaan kokemusten jakamiseen jo toiminnassa olevien vapaaehtoisten taholta.

Monet eivät ole aloittaneet vapaaehtoistoimintaa vain sen vuoksi, ettei heitä ole kukaan tullut pyytäneeksi mukaan. Opiskelijatkin nimeävät tehokkaaksi tavoittamisen tavaksi asiasta kuulemisen kaverilta. Toiminnassa mukana olleita opiskelijoita kannattaakin rohkaista jakamaan tietoa muille ryhmäläisilleen ja kertomaan esimerkiksi eri projektien yhteydessä myös harjoittelun, opinnäytetöiden tai vapaaehtoistyön mahdollisuudesta. Yhdistyksen on mahdollista ilmoittaa myös esimerkiksi *Tuudo*-sovelluksen kautta opiskelijoille suunnatuista harjoittelu-, opinnäytetyö- tai vapaaehtoistehtävistä (Tuudo 2021).

Kun kontakti opiskelijaan on saatu, tulee vaikuttavuuden portaiden ensimmäisellä askelmalla pyrkiä tarjoamaan tarpeeksi ja asianmukaisesti tietoa ViaDia Espoo ry:stä sekä erilaisista yhteistyön mahdollisuuksista. Vuokon (2009, 41) mukaan tässä tuleekin lähteä liikkeelle kohderyhmälähtöisesti. Siihen tämäkin selvitys osaltaan on pyrkinyt; tarjoamaan markkinoinnin suunnittelun tueksi tietoa kohderyhmien ajatuksista. Tulee osata viestiä niin, että se aukeaa juuri tälle kohderyhmälle. Tässä kannattaa samalla pitää mielessä se, että mielikuva organisaatiosta on lähtenyt heille rakentumaan jo ensimmäisestä vilkaisusta yhdistyksen sosiaalisen median julkaisuun tai esittelypöytäan, sekä sen takana seisoviin esittelijöihin, oppilaitoksen

aulassa. On tärkeää, että tarjolla oleva tieto on houkuttelevaa, oikeaa, ajankohtaista ja selkeää. Mitä, missä, milloin, miten ja miksi.

Tiedon jakamisen kautta päästään etenemään seuraavalle askelmalle, jossa opiskelija saattaa myös tehdä salamannopeastikin valintoja; olisiko tässä minulle jotain? ViaDia Espoon arvoissa (Liite 3) näkyy selkeästi yhdistyksen halu toimia paikallisesti vähentäen ihmisten hätää ja auttaen heitä eteenpäin. Yhdistys tekee yhteiskunnallisesti merkittävää työtä muun muassa ruoka-aputyön kautta kaikkein heikoimmassa asemassa olevien auttamiseksi ja esimerkiksi paperittomien maahanmuuttajien tukemiseksi. Vaikuttava työ on nähty julkisen rahoituksenkin kautta merkitykselliseksi. Mielikuvaa tärkeää yhteiskunnallista työtä tekevästä organisaatiosta kannattaa siis pyrkiä aktiivisesti luomaan ja ylläpitämään viestimällä jo tehdystä toiminnasta ja sen vaikutuksista sekä yhteiskunnallisista tarpeista.

Pienoisena yllätyksenä kyselyn tekijälle tuli se, että opiskelijat eivät nähneet tärkeäksi organisaatiota valitessaan, että se olisi heille ennestään tuttu. Vapaaehtoistoimijoitakin on paljon ja kilpailua väistämättä syntyy myös heidän välilleen. Tämä antaa kasvuvaiheessa olevalle yhdistykselle positiivisen lähtökohdan lähteä luomaan sellaista tunnettuutta ja mielikuvaa, joka sosionomiopiskelijoita ja varmasti muitakin opiskelijoita voisi kiinnostaa.

Aiemmin todettiin, että sillä kokemuksella, jonka kohderyhmäläinen saa ylimmällä, toiminnan portaalla, määrittäyty hänen jatkotoimintansa. Tällä portaalla olisi tärkeitä tarjota opiskelijalle konkreettinen mahdollisuus lähteä tutustumaan yhdistyksen toimintaan. Se voi olla uusien vapaaehtoisten infotilaisuus, tai vapaaehtoiskoulutus, mutta se voi olla myös mahdollisuus sopia henkilökohtaisesti tapaamisaika jonkun, selkeästi määritellyn, vapaaehtoistoimintaa koordinoivan henkilön kanssa. Tässä jatkotapaamisessa, voidaan lähteä tarkemmin keskustelemaan erilaisista, monipuolisista mahdollisuuksista, joita ViaDia opiskelijalle tai luokkaveruksille voisi tarjota. Aiemman kokemuksen myötä on huomattu, että jos kiinnostunut uusi vapaaehtoinen tulee paikan päälle tutustumaan, on ViaDian vetovoima jo siitä eteenpäin melko voimakasta, eikä yhteistoiminnan mahdollisuuksia ole yleensä vaikeata löytää.

9.2 Seurakunnan jäsenten innostaminen vapaaehtoistyöhön

Espoon Vapaaseurakunnan jäsenet poikkesivat melko paljon kohderyhmänä sosionomiopiskelijoista eikä näitä kohderyhmiä ole tarvetta vertailla keskenään. Seurakuntalaisten vastausten vähäisyys laskee tulosten luotettavuutta ja voidaankin ajatella, että jatkossa heille voisi suunnata aika ajoin samansuuntaisen, mutta suppeamman kyselyn. Tällä pysyttäisiin tietoisena siitä mihin suuntaan seurakuntalaisten mielikuvat ViaDia Espoon toiminnasta kehittyvät ja siihen päästäisiin nopeammin myös reagoimaan.

Saatujen vastausten perusteella seurakuntalaiset näkevät ViaDia Espoon toiminnan lämminhenkisenä ja työkentän mielenkiintoisena, mutta haastavana. Haastavat asiakasryhmät

saatetaankin kokea itselle liian vaativiksi. Toisekseen seurakuntalaiset halusivat kuitenkin toimia sellaisissa vapaaehtoistehtävissä, joissa olisi kosketuspintaa asiakkaiden kanssa. Mielikuva rikos- ja päihdetaustaisista saattaa herättää pelkoa ja moni ihminen, jolla ei kyseisestä kohderyhmästä ole aiempaa kokemusta, voi tuntea itsensä sopimattomaksi työhön heidän parissaan. Jos toimintaan rohkaistuu mukaan, voi tämä mielikuva myös muuttua ja vapaaehtoinen huomaakin, että päihde- ja rikostaustaisten kohdalla ovat voimassa samanlaiset kohtaamistyön periaatteet kuin muuallakin ihmissuhdetyössä. Lisäksi tähän mielikuvaan voidaan hyvällä perehdytyksellä ja vapaaehtoisuuskoulutuksella vaikuttaa. Jatkuva tuki vapaaehtoistyössä on myös ensiarvoisen tärkeää.

Seurakuntalaisten suhtautumisessa ViaDian vapaaehtoistyöhön vastauksista näkyy selkeästi omien kristillisten arvojen vaikutus. Heille on tärkeää työn hengellinen ulottuvuus ja lähimmäisen rakkauden toteutuminen. He myös toivovat vapaaehtoistyöltä selkeästi hyvää organisoimista ja johtamista, selkeitä tehtävänkuvia ja projektinomaisia vapaaehtoisuuskäytäntöjä, jossa voivat hyödyntää omia lahjojaan ja erityisosaamistaan. He vaikuttavat myös olevan pääasiassa jo tietoisia siitä, että ViaDia tarjoaa vapaaehtoistehtäviä (eli ovat kuulleet kutsun), mutta toivovat selvästi selkeämpää tiedottamista eri tehtävistä. Suurin osa koki myös, että tehokkaimmin viestintä toimisi vapaaehtoisille luodun WhatsApp-ryhmän kautta.

Seurakuntalaisten vapaaehtoisuuskäsitteet vaikuttavat annettujen vastausten valossa sijoittuvan Youngin (2005, 107) vapaaehtoistimanttia ajatellen enemmän antamisen kuin saamisen kärkipäähän. He haluavat olla mukana tekemässä hyvää, mutta haluavat myös pitää yllä autonomiaa eivätkä halua sitoutua työhön liikaa. Kiinnostus pidempikestoista tukihenkilötoimintaa kohtaan on vähäisempää, kuin esimerkiksi ruoka-aputyöhön silloin tällöin osallistuminen. Käytännössä suosio projektinomaisia vapaaehtoistehtäviä kohtaan on näkynytkin muun muassa vuosittain vähävaraisille suunnattujen joulujuhlien järjestelyissä, johon seurakuntalaiset ovat melko innokkaasti vuodesta toiseen osallistuneet.

Espoon Vapaaseurakunnan jäsenet ovat suureksi osaksi ruuhkavuosiaan eläviä perheitä. He ovat jo jäseniä yhteisössä, seurakunnassaan, jossa useat ovat varmasti saaneet uusia syväisiäkin ihmissuhteita. Kristityillä on myös monesti luonnostaan tapa elää elämäänsä auttaen lähimmäisiään siellä missä heitä kohtaavatkaan. Näin ollen he eivät välttämättä koe, että tarvitsevat arvojensa toteutumiseen yhdistyksen organisoimaa auttamistyötä. Toisaalta, mikäli vapaaehtoistehtävä ViaDialla on selkeästi määritelty ja sopivan kokoinen, voi seurakuntalainen hyvinkin innostua siihen tarttumaan.

ViaDia Espoo on syntynyt Espoon Vapaaseurakunnan diakoniatyön kanavaksi. Yhteistyö seurakunnan kanssa onkin ollut tiivistä. Yhdistyksen ammattimaistuminen vuosien aikana julkisen rahoituksen ja kasvun myötä, saattaa luoda seurakuntalaisissa mielikuvaa, että heitä ei niin suurella määrällä enää tarvita. Seurakunta on kuitenkin ollut se sydän, jonka sykkeestä ViaDia

on saanut elämänsä. Tänä päivän voitaisiinkin miettiä, miten yhteistyötä saadaan rakennettua sellaiseen muotoon, jossa molemmilla organisaatioilla on tilaa kasvaa ja vahvistua omien perustehtäviensä ympärille, toistensa vahvuuksia hyödyntäen.

10 Pohdinta

Erilaiset yhteiskunnalliset ja yhteiset haasteet tulevat varmasti myös tulevaisuudessa aiheuttamaan sen, että tarvitsemme täällä Suomessakin yhä enenevässä määrin toistemme apua ja tukea. Vapaaehtoistoiminta diakonia-avustusjärjestössä on auttamisen mahdollisuuden tarjoamista niille, joilla on halua ja mahdollisuuksia olla tukemassa ihmisiä, kaikkein heikommassa asemassa olevia, myös oman lähipiirin ulkopuolella.

Erilaisilla yhteiskunnan tarjoamilla avustuksilla toimintaa pyörittävän yhdistyksen resurssit ovat usein melko niukkoja. Näin myös ViaDia Espoossa. Toimintaa on viime vuodet pyöritetty pienellä palkattujen henkilöiden määrällä ja vapaaehtoisten suurella sydämellä. Tässä, usein hektisessäkin, arjessa toiminnan kehittäminen on monesti haasteellista. ViaDia Espoo sai mahdollisuuden vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen erillisrahoituksen mahdollistaman hankkeen avulla. Tuona aikana rekrytoitiin uusia vapaaehtoisia, organisoitiin viestintää ja hallinnointia ja suunniteltiin ja järjestettiin vapaaehtoiskoulutuksia. Aika kului kuitenkin nopeasti ja korona-aika osaltaan rajoitti esimerkiksi oppilaitoksiin suunniteltuja vapaaehtoistyön esittelyjä. Kehittämistyö yhdistyksessä vapaaehtoistyön tiimoilta jatkuu siis edelleen.

Hankeaikana ViaDian toiminnassa oli mukana jonkin verran niin sosionomi- kuin myös lähihoitajaopiskelijoita. Nämä kokemukset, yhdessä tämän tutkielman tulosten kanssa, vahvistivat käsitystä, että tämä resurssi, seurakuntalaisten ja muiden vapaaehtoisten ohella, on erityisen arvokasta ja mikäli yhdistyksen toiminta edelleen kasvaa, niin yhteistyön kehittämistä oppilaitosten suuntaan voisi kasvattaa ja systematisoida. Pessi (2011) on kuitenkin todennut, että oppilaitosten vapaaehtoistoimintaa on kehitettävä herkkyydellä, jotta hyvät kokemukset, myönteisyys ja vapaaehtoisuus säilyvät. Tämä on hyvä huomioida myös toimintaa tarjoavan yhdistyksen näkökulmasta.

ViaDia Espoon arvoista kumpuaa se suurin vahvuus, joka yhdistyksellä vapaaehtoistoiminnassaan on: *”Haluumme että kaikilla työntekijöillä ja vapaaehtoisilla on lepo ja rauha toimia ViaDiassa ja he kokevat, että heistä todella välitetään ja rakastetaan sellaisina kuin he ovat.”* (Liite 3). Tätä ajatusta ViaDia Espoossa on eletty todeksi jo aikaisemmat vuodet ja sille on hyvä vapaaehtoistoimintaa jatkossakin rakentaa.

Lähteet

Painetut

Deci, E. & Ryan, R. 2000. The “What” and “Why” of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*. 11(4): 227-268.

Deci, E. & Ryan, R. M. 2008. Self-Determination Theory: A Macrotheory of Human Motivation, Development, and Health. *Canadian Psychology; Ottawa Vol. 49, Iss. 3, (Aug 2008): 182-185.*

Helin, M., Hiilamo, H. & Jokela, U. 2010. *Diakoniatyö. Asiakkaan palveluksessa*. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Järvilehto, L. 2013. *Upeaa työtä! Näin teet itsellesi unelmiesi työpaikan*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Kuuluvainen, S. 2015. *Vapaaehtoistyön johtaminen*. Helsinki: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Nylund, M. & Pessi, A. 2005. *Vapaaehtoistoiminta anti, arvot ja osallisuus*. Tampere: Osuuskunta Vastapaino.

Vilkkä, H. 2005. *Tutki ja kehitä*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vilkkä, H. 2007. *Tutki ja mittaa*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vuokko, P. 2009. *Nonprofit-organisaatioiden markkinointi*. Helsinki: WSOYPro Oy.

Sähköiset

Fields, M. 2019. *Vapaaehtoistyö hyödyttää työelämässä nuoria, hyvin koulutettuja ja työssä olevia - analyysi vuoden 2018 vapaaehtoistyön tekeminen suomessa -aineistosta oppimisen näkökulmasta*. Opintokeskus Sivis. Viitattu 20.2.2021. <https://www.ok-sivis.fi/media/materiaalit-osio/selvitykset-ja-tutkimukset/vapaaehtoistyon-tekeminen-suomessa.pdf>

Harju, A. 2021. *Suomalainen kansalaisyhteiskunta*. Viitattu 19.2.2021. <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/suomalainen-kansalaisyhteiskunta/>

Jarenko, K. & Martela, F. 2014. *Sisäinen motivaatio. Tulevaisuuden työssä tuottavuus ja innostus kohtaavat*. Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 3/2014. Viitattu 5.3.2021. https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/tuvj_3+2014.pdf

Kansalaisareena ry. 2020. Vapaaehtoisuus ja vapaaehtoistoiminta. Viitattu 4.5.2020.

<http://www.kansalaisareena.fi/aineistoa/vapaaehtois-ja-vertaistoiminnan-maaritelmat/>

Nuoret vapaaehtoistyössä 2018. 2018. Tutkimusraportti. Taloustutkimus Oy. Kansalaisareena, Kirkkohallitus, Opintokeskus Siviis. Viitattu 5.5.2020. https://kansalaisareena.fi/wp-content/uploads/2020/10/Kyselyn-tuloksia-nuorten-nakokulmasta_10012019.pdf

Oikeusministeriö. 2021. Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020-luvulla. Viitattu 19.2.2021.

<https://oikeusministerio.fi/yhteisollinen-kansalaistoiminta-2020-luvulla>

Pessi, A. 2011. Vapaaehtoistoiminta - unelmia ja uhkakuvia systeemiällyn näkökulmasta. Kansalaisyhteiskunta 2 (2011), 174–214. Viitattu 4.5.2020. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/51770/KY_2011-2_art_pesti.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Rahkonen, J. 2018. Vapaaehtoistyön tekeminen Suomessa. Tutkimusraportti. Taloustutkimus. Kansalaisareena ry. Viitattu 5.5.2020. https://kansalaisareena.fi/wp-content/uploads/2018/05/Vapaaehtoistyö_tutkimusraportti-2018.pdf

Ruuskanen, P., Jousilahti, J., Faehnle, M., Kuusikko, K., Kuittinen, O., Virtanen, J. & Strömberg L. 2020. Kansalaisyhteiskunnan tila ja tulevaisuus 2020-luvun Suomessa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:47. Viitattu 19.2.2021. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162498/VNTEAS_2020_47.pdf

SOSTE (Suomen sosiaali ja terveys ry). 2021a. Sosiaali- ja terveysjärjestöt Suomessa. Viitattu 15.3.2021. <https://www.soste.fi/sote-jarjestot/sosiaali-ja-terveysjarjestot-suomessa/>

SOSTE (Suomen sosiaali ja terveys ry). 2021b. Mitä sote-järjestöt tekevät? Viitattu 15.3.2021. <https://www.soste.fi/sote-jarjestot/mita-sote-jarjestot-tekevät/>

SOSTE (Suomen sosiaali ja terveys ry). 2021c. Sote-järjestötoiminnan elinvoimaisuus. Viitattu 15.3.2021. <https://www.soste.fi/sote-jarjestot/sote-jarjestotoiminnan-elinvoimaisuus/>

STEA (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus). 2020. STEA avaa koronavirustilanteeseen liittyvän ylimääräisen avustusten haun vuodelle 2020 - haku aika 6.4.-22.4. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus. Viitattu 22.4.2020. <https://www.stea.fi/-/stea-avaa-ylimääräisen-avustusten-haun-vuodelle-2020#6424797d>

Suomen Vapaakirkko. 2021a. Yleisesittely. Viitattu 22.1.2021. <http://www.svk.fi/yleisesittely/>

Suomen Vapaakirkko. 2021b. Historia. Viitattu 22.1.2021. <http://www.svk.fi/historia/>

Talvela, M. 2021. Kolmannen ja neljännen sektorin vapaaehtoistoiminta. Viitattu 19.2.2021. <https://kansalaisareena.fi/verkkoareena/kolmannen-ja-neljannen-sektorin-vapaaehtoistoiminta/>

Tuudo. 2021. Hei työnantaja! Miten Sinä rekrytoit korkeakouluopiskelijoita? Viitattu 6.3.2021. <https://www.tuudo.fi/etusivu.html>

ViaDia ry. 2021a. ViaDia-liike. Viitattu 22.1.2021. <https://viadia.fi/viadia-liike/>

ViaDia ry. 2021b. Lähimmäistyöpäivät. Viitattu 25.2.2021. <https://viadia.fi/lahimmaistyonpaivat/>

Julkaisemattomat

Vilkama, P. 2021. Hankekoordinaattorin haastattelu. ViaDia Espoo ry. 15.3.2021.

Kuviot

Kuvio 1: Vapaaehtoismotivaation timanttimalli	16
Kuvio 2: Vaikutuksen portaat	20

Taulukot

Taulukko 1: Kyselyyn vastanneiden sosionomiopiskelijoiden ikä ja aikaisempi osallistuminen vapaaehtoismintaan.....	25
Taulukko 2: Tekijöitä, jotka vaikuttavat vapaaehtoisorganisaation valintaan opiskelijoilla ..	26
Taulukko 3: Opiskelijoiden kiinnostus eri kohderyhmiä kohtaan	27
Taulukko 4: Tekijät, jotka innostaisivat sosionomiopiskelijoita vapaaehtoismintaan	28
Taulukko 5: Sosionomiopiskelijoita kiinnostavat vapaaehtoistehtävät	29
Taulukko 6: Miten tieto vapaaehtoisminnasta tavoittaisi sosionomiopiskelijat parhaiten? .	30
Taulukko 7: Espoon vapaaseurakunnan jäsenten mielikuva ViaDia Espoo ry:stä	31
Taulukko 8: Seurakuntalaisten kokemus siitä, mikä vapaaehtoistyössä koetaan tärkeäksi	32
Taulukko 9: Mikä innostaisi Espoon vapaaseurakunnan jäseniä vapaaehtoistyöhön ViaDialle .	33
Taulukko 10: Seurakuntalaisten kiinnostus eri vapaaehtoistehtäviä kohtaan	34
Taulukko 11: Seurakuntalaisia kiinnostavat kohderyhmät	35
Taulukko 12: Miten tieto vapaaehtoisminnan mahdollisuuksista tavoittaisi seurakuntalaiset parhaiten	36

Liitteet

Liite 1: Kyselylomake sosionomiopiskelijoille (Laurea-ammattikorkeakoulun E-lomake)	48
Liite 2: Kyselylomake Espoon Vapaaseurakunnan jäsenille (Laurea-ammattikorkeakoulun E-lomake)	50
Liite 3: ViaDia Espoo ry:n arvot.....	53

Liite 1: Kyselylomake sosionomiopiskelijoille (Laurea-ammattikorkeakoulun E-lomake)

Kysely vapaaehtoistyöstä opiskelijalle

Tämä kysely on osa Laurea-ammattikorkeakoulussa sosionomiopinnoissa tekemääni opinnäytetyötä. Opinnäytetyössä on tarkoitus selvittää tekijöitä, jotka vaikuttavat sosionomi- ja sosionomi- (kirkonalat) opiskelijoiden innostumiseen vapaaehtoistoinnasta. Lisäksi kyselyllä pyritään kartoittamaan keinoja vapaaehtoisten rekrytoinnin tueksi.

Opinnäytetyöni työelämäkumppanina toimii avustustyötä tekevä Suomen Vapaakirkon diakoniajärjestö ViaDia Espoo ry. Yhdistys on osa valtakunnallista ViaDia ry:tä.

Kyselyyn vastataan nimettömänä, eikä tuloksia käytetä muuhun kuin opinnäytetyön aineistona ja sitä kautta yhdistyksen vapaaehtoistyön kehittämiseen. Vastamiseen menee aikaa noin 10 minuuttia.

Jaana Jännti, sosionomiopiskelija

Lisätiedot: jaana.jantti@student.laurea.fi

Taustatiedot

Ikä *

Sukupuoli *

Opiskelen *

	Kyllä	Ei
* Olen osallistunut vapaaehtoistointaan aikaisemmin (tässä vapaaehtoistyöllä ei tarkoiteta esim. perheeseen tai ystäväpiiriin kohdistuvaa auttamista)	☐	☐

	Kertaluonteista	Jatkuvaa	Kuinka usein olet keskimäärin osallistunut vapaaehtoistointaan? Miten pitkään olet ollut toiminnassa mukana?
Osallistumiseni vapaaehtoistointaan aikaisemmin on ollut	☐	☐	<input type="text"/>

Arvioi seuraavia väittämiä asteikolla 1 - 5 (1= täysin erimieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

Minua innostaisi vapaaehtoistointa	1	2	3	4	5
* jossa voisin auttaa toisia	☐	☐	☐	☐	☐
* jossa voisin auttaa erityisesti koronapoikkeustilanteen vuoksi vaikeuksiin joutuneita	☐	☐	☐	☐	☐
* jossa voisin vaikuttaa yhteiskunnallisesti	☐	☐	☐	☐	☐
* jossa voisin toimia itselleni sydäntä lähellä olevan kohderyhmän parissa (vanhukset, lapsiperheet, maahanmuuttajat ym.)	☐	☐	☐	☐	☐
* jossa voisin saada uusia ystäviä ja kuulua yhteisöön	☐	☐	☐	☐	☐
* jota joku jo työssä toiminut vapaaehtoinen suosittelisi	☐	☐	☐	☐	☐
* johon voisi lähteä mukaan uusille vapaaehtoisille järjestetyn startti- tai koulutustilaisuuden kautta	☐	☐	☐	☐	☐
* jota voisin tehdä yhdessä kaverini kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
* josta olisi minulle käytännön hyötyä opinnoissani (opintopisteinä, suuntautumisen tai harjoittelupaikan valinnassa tms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* Minua innostaisi lähteä mukaan kokeilemaan vapaaehtoistointaa kertaluonteisesti ilman velvoitteita sitoutumisesta	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu asia, mikä?

Minua kiinnostaisi

	1	2	3	4	5
* vapaaehtoisena toimiminen matalan kynnyksen kohtaamispaikassa (kahvila- ja kohtaamistyö, ruoka-aputyö yms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* kotiin vietävään avustustyöhön osallistuminen (esim. ruokakassien toimittaminen kotiovelle)	☐	☐	☐	☐	☐
* kotiin vietävään apuun liittyvä kohtaamistyö (esim. kuunteleminen ja tiedon jakaminen tarjolla olevista palveluista)	☐	☐	☐	☐	☐
* tukihenkilönä toimiminen pidempikestoisesti, mutta määräajan (esim. yksinäiselle vanhukselle, yksinhuoltajalle, vankilasta vapautuvalle tms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* projektiluonteinen vapaaehtoistoiminta (esim. ryhmätoiminnan suunnittelu/ohjaus, tapahtumajärjestelyihin osallistuminen tms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* etänä toteutettava vapaaehtoistoiminta (esim. puhelin- tai chat-palvelu, viestintä- tai markkinointitehtävät tms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* erityisesti osallistuminen vapaaehtoistoiminnan suunnitteluun ja organisointiin	☐	☐	☐	☐	☐
* melkein mikä tahansa toiminnan muoto, jos vain voisin tehdä sitä aina silloin kun minulle sopii	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu asia, mikä?

Olisin kiinnostunut toimimaan vapaaehtoistyössä mieluiten seuraavien kohderyhmien parissa

- Yksinäiset vanukset
- Maahanmuuttajataustaiset
- Yksinhuoltajaperheet
- Lapset
- Mielensterveystaustaiset
- Päihdetaustaiset
- Rikostaustaiset

Jokin muu kohderyhmä, mikä?

Valitse seuraavista vaihtoehtoista kolme parhaiten ajatuksiasi kuvaavaa

Tieto vapaaehtoistoinnasta tavoittaisi minut parhaiten

- Henkilökohtaisesti kaverilta kuultuna
- Vapaaehtoisorganisaation esittelemänä oppilaitoksessani (esim. standi aulatiloiissa)
- Opettajan esittelemänä oppitunnilla
- Facebook-mainonnan kautta
- Instagram-mainonnan kautta
- Mielenkiintoisena artikkelina sosiaalisessa mediassa
- Paikallislehdessä painettuna ilmoituksena tai toimitettuna artikkelina
- Ilmoituksena koulun tai kirjaston ilmoitustaululla
- Vapaaehtoistyö.fi -sivustolla
- Uusimaalaiset.fi -sivustolla

Jokin muu tapa, mikä?

Valitse vielä seuraavista vaihtoehdoista kaksi parhaiten ajatuksiasi kuvaavaa

Valitessani organisaatiota, jossa voisin toimia vapaaehtoisena, minulle on tärkeää, että

- organisaation arvot vastaavat omiani
- koen organisaation tekevän tärkeää työtä yhteiskunnallisesti
- organisaatio on minulle ennestään tuttu jostakin yhteydestä
- koen organisaation toiminnan olevan lähellä sydäntäni esim. oman harrastukseni kautta
- voin osallistua toimintaan lähellä kotiani

Jokin muu asia, mikä?

Liite 2: Kyselylomake Espoon Vapaaseurakunnan jäsenille (Laurea-ammattikorkeakoulun E-lomake)

Kysely vapaaehtoistyöstä ViaDia Espoo ry:ssä Espoon vapaaseurakunnan jäsenille

Tämä kysely on osa Laurea-ammattikorkeakoulussa sosionomiopinnoissa tekemääni opinnäytetyötä. Opinnäytetyössä on tarkoitus kartoittaa tekijöitä, jotka vaikuttavat Espoon vapaaseurakunnan jäsenten kiinnostumiseen ViaDia Espoo ry:n vapaaehtoistoiminnasta. Lisäksi kartoitetaan keinoja rekrytoinnin kehittämiseksi.

Kyselyyn vastataan nimettömänä ja tuloksia käytetään ainoastaan opinnäytetyössä ja sitä kautta yhdistyksen vapaaehtoistyön kehittämisessä. Vastaamiseen menee aikaa noin 10 minuuttia.

Jaana Jäntti, sosionomiopiskelija

Lisätiedot: jaana.jantti@student.laurea.fi

Taustatiedot

Ikä *

--Valitse tästä--

Sukupuoli *

--Valitse tästä--

Kyllä Ei

* Oletko osallistunut vapaaehtoistoimintaan ViaDia Espoo ry:ssä aiemmin?

Kertaluonteista Jatkuvaa Kuinka usein olet keskimäärin osallistunut vapaaehtoistoimintaan?
Miten pitkään olet ollut toiminnassa mukana?

Onko osallistumisesi
vapaaehtoistoimintaan aikaisemmin
ollut

En Kyllä Montako kertaa?

Oletko osallistunut kansallisen ViaDia ry:n järjestämille Lähimmäistyön päiville?

Arvioi seuraavia väittämiä asteikolla 1 - 5 (1= täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

Mielikuvani ViaDia Espoo ry:stä. Miten seuraavat adjektiivit kuvaavat mielestäsi yhdistystä?

	1	2	3	4	5
* Lämminhenkinen	☐	☐	☐	☐	☐
* Osaava	☐	☐	☐	☐	☐
* Sisäänpäin lämpiävä	☐	☐	☐	☐	☐
* Haastava työkenttä	☐	☐	☐	☐	☐
* Mielenkiintoinen	☐	☐	☐	☐	☐
* Epämääräinen	☐	☐	☐	☐	☐
* Hengellinen	☐	☐	☐	☐	☐
* Vieraan tuntuinen	☐	☐	☐	☐	☐
* Ammatillinen	☐	☐	☐	☐	☐
* Läheinen	☐	☐	☐	☐	☐
* Organisoimaton	☐	☐	☐	☐	☐
* Yhteisöllinen	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu, mikä?

Vapaaehtoistyössä minulle on tärkeää

	1	2	3	4	5
* Vapaaehtoisille tarjolla olevista tehtävistä tiedotetaan selkeästi	☐	☐	☐	☐	☐
* Uusille vapaaehtoisille järjestetään koulutustilaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
* Voin itse valita ne tehtävät, joita haluan tehdä	☐	☐	☐	☐	☐
* Minut perehdytetään hyvin ja saan vapaaehtoistehtäviin riittävästi tukea	☐	☐	☐	☐	☐
* Vapaaehtoisille järjestetään yhteistä virkistystoimintaa (retkiä tms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* Voin itse kehittyä ja oppia uutta	☐	☐	☐	☐	☐
* Pääsen toteuttamaan lähimmäisenrakkautta	☐	☐	☐	☐	☐
* Toiminta on hyvin organisoitua ja johdettua	☐	☐	☐	☐	☐
* Työssä on selkeästi esillä kristilliset arvot	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu asia, mikä?

Minua innostaisi

	1	2	3	4	5
* lähteä mukaan kokeilemaan vapaaehtoistoimintaa kertaluontoisesti ilman velitteitä sitoutumisesta	☐	☐	☐	☐	☐
* lähteä mukaan uusille vapaaehtoisille järjestetyn startti- tai koulutustilaisuuden kautta	☐	☐	☐	☐	☐
* vapaaehtoistoimintaa, jossa voisin auttaa erityisesti koronaepidemiatilanteen vuoksi vaikeuksiin joutuneita	☐	☐	☐	☐	☐
* vapaaehtoistoimintaa, jossa voisin saada uusia ystäviä ja kuulua yhteisöön	☐	☐	☐	☐	☐
* vapaaehtoistoimintaa, jota joku jo työssä toiminut vapaaehtoinen suosittelee	☐	☐	☐	☐	☐
* vapaaehtoistoimintaa, jota voisin tehdä parityönä esim. jonkun ystäväni kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
* vapaaehtoistoimintaa, josta voisi olla hyötyä minulle ammatillisesti (esim. vapaaehtoistoiminnan jälkeinen työkokeilu, palkkatukityö jne.)	☐	☐	☐	☐	☐
* lähteä mukaan, jos kuulisin, miten vapaaehtoistyöllä on konkreettisesti vaikutettu jonkun avuntarvitsijan elämään	☐	☐	☐	☐	☐
* vapaaehtoistoimintaa, jossa voisin käyttää lahjojani tai erityisosaamistani	☐	☐	☐	☐	☐
* projektiluonteinen vapaaehtoistoiminta, johon sitoutuisin vain sen kulloisenkin keston ajaksi	☐	☐	☐	☐	☐
* lähteä mukaan, jos joku minut vain henkilökohtaisesti pyytäisi	☐	☐	☐	☐	☐
* Saattaisin hyvinkin innostua vapaaehtoistoiminnasta, jos vain tietäisin millaisia tehtäviä on tarjolla	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu asia, mikä?

Minua kiinnostaisi

	1	2	3	4	5
* vapaaehtoisena toimiminen matalan kynnyksen kohtaamispaikassa (kahvila- ja kohtaamistyö)	☐	☐	☐	☐	☐
* vapaaehtoisena toimiminen kansainvälisessä kahvilassa (keskustelu, pelaaminen, suomen kielen harjoittelu yms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* ruoka-aputyö kohtaamispaikassa (diakoniaruokailujen järjestely, ruoka-apukassien pakkaaminen yms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* kotiin vietävään avustustyöhön osallistuminen (esim. ruokakassien toimittaminen kotiovelle)	☐	☐	☐	☐	☐
* kotiin vietävään apuun liittyvä kohtaamistyö ja tiedon jakaminen tarjolla olevista palveluista	☐	☐	☐	☐	☐
* tukihenkilönä toimiminen pidempikestoisesti, mutta määräajan (esim. yksinäiselle vanhukselle, yksinhuoltajalle, vankilasta vapautuvalle tms.)	☐	☐	☐	☐	☐
* projektiluonteinen vapaaehtoistoiminta (esim. ryhmätoiminnan suunnittelu/vetäminen tietyn kertamäärän verran)	☐	☐	☐	☐	☐
* osallistua joulunajan toiminnan järjestämiseen	☐	☐	☐	☐	☐
* etänä toteutettava vapaaehtoistoiminta (esim. puhelin- tai chat-palvelu)	☐	☐	☐	☐	☐
* suunnitella ja organisoida retkitoimintaa	☐	☐	☐	☐	☐
* osallistua vapaaehtoistoiminnan suunnitteluun ja koordinointiin	☐	☐	☐	☐	☐
* osallistua markkinointiin ja viestintään	☐	☐	☐	☐	☐
* osallistua ViaDia Espoo ry:n hallitustyöhön (toiminnan visiointi ja suunnittelu)	☐	☐	☐	☐	☐
* melkein mikä tahansa toiminnan muoto, jos vain voisin tehdä sitä aina silloin kun minulle sopii	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu asia, mikä?

Olisin kiinnostunut toimimaan vapaaehtoistyössä mieluiten seuraavien kohderyhmien parissa

- Yksinäiset vanhukset
- Maahanmuuttajataustaiset
- Yksinhuoltajaperheet
- Lapset
- Mielenterveystaustaiset
- Päihdetaustaiset
- Rikostaustaiset
- Toimisin mieluummin tehtävissä, joissa ei tarvitse olla suorassa kontaktissa kohderyhmän kanssa

Jokin muu kohderyhmä, mikä?

Tavoittaisiko sinut tieto vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista parhaiten (voit valita useampia vaihtoehtoja)

- Henkilökohtaisesti esim. ystävältä kuultuna
- ViaDia Espoon ry:n työntekijöiden/vapaaehtoisten esittelemänä oman seurakunnan tilaisuudessa (esim. standi)
- Espoon vapaaseurakunnan Facebook-sivujen kautta
- Espoon vapaaseurakunnan Instagram-profiilin kautta
- ViaDia Espoo ry:n Facebook-sivujen kautta
- ViaDia Espoo ry:n Instagram-profiilin kautta
- Paikallislehdessä painettuna ilmoituksena tai toimitettuna artikkelina
- Vapaaehtoisten WhatsApp-ryhmän kautta
- Tekstiviestillä
- Sähköpostilla

Jokin muu tapa, mikä?

Liite 3: ViaDia Espoo ry:n arvot

Yhteisön arvot

Haluamme auttaa espoolaisia hädässä ja avun tarpeessa olevia henkilöitä, jotka eivät selviä yksin.

Haluamme olla auttamassa espoolaisia siten, että kenenkään ei tarvitse kärsiä nälästä.

Haluamme olla auttamassa espoolaisia siten, että he selviävät arjessa ja osaavat hyödyntää yhteiskunnan tarjoamat palvelut.

Haluamme olla auttamassa espoolaisia siten, että he eivät jää yksin vaan ja pääsevät eroon vanhoista haitallisista tavoistaan, tarjoamalla heille tukihenkilöitä ja uusia ystäviä Espoosta.

Haluamme olla auttamassa espoolaisia tekemällä yhteistyötä Espoon kaupungin, seurakuntien ja muiden järjestöjen kanssa, siten että tavoitamme avun tarpeessa olevia ja osaamme antaa heille oikeanlaista tukea tai ohjata heitä tarjolla olevien palvelujen käyttäjiksi.

Haluamme olla esimerkkinä suvaitsevaisuudesta tarjoamme apua kaikille apua tarvitseville ja haluamme kaikessa toiminnassamme edistää yhdenvertaisuutta, työyhteisön inklusiivisuutta sekä nollatoleranssia rasismille.

Haluamme olla rakentamassa toimintaa, jonka kautta ihmiset, joita tavoitamme haluavat tulla palvelemaan toiminnassamme ja löytävät siten mielekästä tekemistä arjessa.

Haluamme olla tukemassa tavoittamiamme ihmisiä takaisin työelämään, opiskeluun ja mielekkääseen elämään.

Haluamme että kaikilla työntekijöillä ja vapaaehtoisilla on lepo ja rauha toimia ViaDiassa ja he kokevat, että heistä todella välitetään ja rakastetaan sellaisina kuin he ovat.

Teemme kaiken toimintamme kristillisten arvojemme pohjalta.

- rakastaminen
- kuunteleminen
- innostaminen
- lohduttaminen
- auttaminen
- kannustaminen
- käsittelemme myös vaikeat asiat rakkaudella ja viiveettä